

SAPONIA d.d. i ovisna društva, Osijek

Konsolidirano godišnje izvješće i
konsolidirani financijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. prosinca 2016. godine
zajedno s Izvješćem neovisnog revizora

Konsolidirano godišnje izvješće

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

Stranica

Konsolidirano godišnje izvješće Uprave o poslovanju Grupe	1
Odgovornosti Uprave za konsolidirane financijske izvještaje	18
Izvješće neovisnog revizora	19
Konsolidirani račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	26
Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju	27
Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice	29
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	30
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	31 - 81

Izvješće Uprave o stanju Grupe

Ekonomska situacija i makroekonomska kretanja u Hrvatskoj i zemljama Adria regije u trenutku značajnih preslagivanja gospodarskih odnosa i tržišnih pozicija, značajno utječe na poduzetničku aktivnost svih društava unutar Grupe Saponia.

Unatoč tome, implementacija strategije razvoja i primjena već provjerenog poslovnog modela osigurali su stabilnost i uspješnost poslovanja u 2016. godini na nivou cjelokupne Grupe.

Promišljena poslovna strategija razvoja Saponije, Kandita i Maraske počiva na originalnom hrvatskom proizvodu koji čvrsto drži svoju poziciju na tržištu uz pomoć diverzificiranih razvojjih, marketinških i prodajnih aktivnosti. Zbog toga je u poslovnom i društvenom okruženju Grupa Saponia prepoznata kao perspektivna grupacija okrenuta rastu, razvoju i poslovnoj izvrsnosti.

Proizvodnja u svim djelatnostima Grupe bilježi trend rasta, a odgovorno upravljanje troškovima poslovanja, imovinom i ukupnim obvezama kao i restrukturiranjem jednog dijela poslovanja Grupe, odrazilo se na kraju poslovne godine u pozitivnim financijskim učincima stabilnosti i efikasnosti poslovanja.

Za sljedeću godinu planira se nastavak kapitalnih ulaganja i inovativnih aktivnosti na razvoju novih i unaprijeđivanje postojećih proizvoda. U fokusu svih društava Grupe je zadržavanje stabilne tržišne pozicije na domaćem tržištu i jači prodor na inozemna tržišta. Rast će biti usmjeren na osiguranje kvalitete i obogaćivanje asortimana. Zbog tržišnih izazova u 2017. godini, posebna pozornost će biti usmjerena na osiguranje likvidnosti i održavanje stabilnosti poslovanja.

Projekti usmjereni na promociju vlastitih brendova Saponije, Kandita i Maraske popraćenih snažnom marketinškom aktivnošću obilježili su 2016. godinu, a nastavak ovakvih projekata sa sinergijskim efektom planira se i u nadolazećem poslovnom ciklusu. Strategija razvoja Grupe Saponia temelji se na tehnološkoj konkurentnosti i integriranom poslovnom sustavu koji doprinosi rastu i razvoju svih članica grupacije u moderne industrijske subjekte, ravnopravne sudionike i značajne lidere pripadajućih prerađivačkih industrija.

U trenutku određenih poremećaja hrvatskog gospodarskog sustava i s obzirom na tržišna kretanja industrije poslovni modeli Saponije, Kandita i Maraske spremni su odgovoriti na nove izazove i alternative poslovnog razvoja.

Rezultati poslovanja

Financijsko poslovanje 2016. godine na nivou Grupe Saponia obilježili su rast prihoda od prodaje i pozitivni financijski učinci primjenjene poslovne strategije. Ostvareni rezultati potvrda su definiranih smjernica stabilnog i uspješnog poslovanja. Grupa je u promatranoj poslovnoj godini ostvarila 1.145,1 milijun kuna ukupnih prihoda uz rast od 2,5 posto i 1.130,5 milijuna kuna prihoda od prodaje uz rast od 2,1 posto u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od prodaje na inozemnim tržištima od 521,1 milijun kuna čine 47 posto ukupno ostvarenih prihoda od prodaje.

Ukupni rashodi u 2016. godini iznose 1.118,3 milijuna kuna što je za 1,3 posto manje u odnosu na prethodnu godinu dok poslovni rashodi iznosom od 1.094,4 milijuna kuna bilježe rast od 1,7 posto. Najznačajniji udio operativnih rashoda odnosi se na troškove sirovina i materijala koji u strukturi sudjeluju s 52 posto.

Sukladno kretanju prihoda i rashoda EBITDA za 2016. godinu na nivou Grupe iznosi 90,0 milijuna kuna što je za 9,3 milijuna kuna više u odnosu na prethodnu godinu, uz EBITDA maržu od 8 posto. Ostvarena dobit prije oporezivanja od 26,8 milijuna kuna rezultat je operativne dobiti od 36,1 milijun kuna i gubitka iz financijskih aktivnosti od 9,3 milijuna kuna. Nakon obračuna poreza na dobit i pripisa alikvotnog dijela dobiti vlasnicima nekontrolirajućih udjela, ostvarena je dobit za raspodjelu vlasnicima od 19,8 milijuna kuna.

Na dan 31. prosinca 2016. godine, ukupna imovina Grupe iznosila je 995,3 milijuna kuna i manja je za 38,9 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu prvenstveno zbog realizacije financijske imovine i nižeg nivoa kapitalnih ulaganja u odnosu na prepravljeno stanje 2015. godine.

Tijekom 2016. godine u proizvodne i poslovne procese investirano je 29,5 milijuna kuna dok su kapitalna ulaganja u prethodnoj godini iznosila 40,1 milijun kuna. Sukladno ovakvom investicijskom ulaganju ali i rastu amortizacije od 9 posto, dugotrajna materijalna imovina Grupe niža je za 6 posto. Uz dugotrajna financijska ulaganja, dugotrajna imovina na kraju 2016. godine iznosi 521,2 milijuna kuna i u strukturi aktive iznosi 53 posto. Kratkotrajna imovina iznosom od 465,2 milijuna kuna u ukupnoj imovini sudjeluje s 47 posto, smanjena je za 11,5 milijuna kuna u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat realizacije financijskih ulaganja i zaliha s jedne strane i povećanja potraživanja s druge strane.

Konsolidirano godišnje izvješće

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

Kapital Grupe Saponia na kraju 2016. godine iznosio je 338,4 milijuna kuna što je povećanje od 7 posto u odnosu na prepravljeno stanje na dan 31. prosinca 2015. godine. Povećanje je rezultat ostvarene neto dobiti u 2016. godini, a najznačajnija promjena odnosi se na povećanje temeljnog kapitala društva Saponia d.d. Osijek od 26,6 milijuna kuna na temelju Odluke o reinvestiranju dobiti 2015. godine. U strukturi ukupne pasive vlastiti kapital Grupe iznosi 34 posto.

Restrukturiranje dijela poslovanja i ispravke grešaka prethodnih razdoblja društva Maraska d.d. Zadar reflektirale su se i na financijski izvještaje Grupe. Ukupan utjecaj prepravljivanja financijskih izvještaja iznosio je 37,4 milijuna kuna na teret prenesenih gubitaka, a odnosio se na izvještaje na dan 1. siječnja 2015. i 31. prosinca 2015. godine. Navedene prepravke nisu imale utjecaja na financijske izvještaje tijekom 2016. godine.

Ukupna imovina Grupe u 2016. godini financirala se 61 posto iz dugoročnih te 39 posto iz kratkoročnih obaveza. Na dan izvještaja dugoročne obveze iznosile su 266,7 milijuna kuna i za 18 posto manje su u odnosu na stanje na dan 31. prosinca 2015. godine.

Kratkoročne financijske obveze iznose 144,7 milijuna kuna i za 18,7 milijuna kuna manje su u odnosu na stanje na dan 31. prosinca 2015. godine. Obveze prema dobavljačima povećane su za 13,6 milijuna kuna dok je ukupan iznos kratkoročnih obaveza na gotovo istoj razini kao i prethodne godine.

Neto dug na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 395,6 milijuna kuna i za 83,0 milijuna kuna manji je u odnosu na isti dan prethodne godine, što je uzrokovalo smanjenje omjera glavnice i neto duga. Zahvaljujući nižem nivou zaduženosti omjer neto duga i EBITDA povoljniji je u odnosu na 2015. godinu i iznosi 4,4.

Tijekom 2016. godine ostvaren je pozitivan novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 72,7 milijuna kuna. Iz ulagateljskih aktivnosti generirano je 7,8 milijuna kuna najvećim dijelom zahvaljujući realizaciji financijske imovine. Smanjenjem kreditne zaduženosti financijske aktivnosti rezultirale su smanjenjem novčanog toka od 75,1 milijun kuna.

Istim tempom nastavljeno je poslovanje i u 2017. godini. Svi događaji nakon 31. prosinca 2016. godine karakteristični za redovno poslovanje Grupe, osim naglaska na kreditni rizik iz odnosa sa članicama Agrokor grupacije čiji su potencijalni efekti (ako ih bude) u trenutku odobravanja financijskih izvještaja neizvjesni.

Ovisna društva i vlastite dionice

Kapitalna ulaganja Grupe u dugotrajnu financijsku imovinu odnose se na ovisna i pridružena društva. Društva s kojima je društvo Saponia d.d. Osijek kao matično društvo direktno vlasnički povezano i čiji su financijski izvještaji obuhvaćeni ovim konsolidiranim izvještajem su društva Kandid d.o.o. Osijek, Maraska d.d. Zadar, Mercos d.o.o. Osijek, Dalmatien Beteiligungs GmbH Klagenfurt i Saponia Commerce d.o.o. Beograd.

Povećanjem ulaganja u 2015. godini u društvo Brodomerkur d.o.o. Široki Brijeg društvo Saponia d.d. Osijek steklo je udjel od 21,9 posto te se ovo ulaganje kvalificira kao ulaganje u pridruženo društvo. U 2015. godini društvo Saponia d.d. Osijek prodalo je udjel u Saponia Komerc d.o.e.l. Skopje dok je u 2016. godini donešena Odluka o likvidaciji društva Saponia Commerce d.o.o. Ljubljana te njihovi izvještaji više nisu obuhvaćeni ovim konsolidiranim izvještajima.

Društvo Saponia d.d. Osijek kao matično društvo uvršteno je na kotaciju javnih društava na Zagrebačkoj burzi. Temeljni kapital u 2016. godine povećan je na ime reinvestiranja dobiti te iznosi 244.169.200 kuna. Podijeljen je na 658.564 dionice bez nominalne vrijednosti.

Na dan 31. prosinca 2016. godine u portfelju se nalaze ukupno 3.140 vlastitih dionica što je identično stanju na dan 31.prosinca 2015. godine. Vlastite dionice čine 0,48% ukupnog kapitala Grupe.

Tržišna kapitalizacija Saponije na dan 31.prosinca .2016 godine iznosi 242.351.552 kune. Osnovna i razrjeđena zarada po dionici za 2016. godinu iznosi 30,06 kuna.

Rizici

U provođenju poslovnih aktivnosti Grupa je izložena mnogobrojnim rizicima kako na domaćem tako i na inozemnim tržištima. Poduzetnička aktivnost zahtjeva precizno i kontinuirano upravljanje rizicima kako se ne bi narušila stabilnosti poslovanja. Upravljanje rizicima predstavlja predviđanje potencijalnih događanja, učinaka i posljedica s kojima se Grupa može suočiti u budućnosti te pravovremeno poduzimati primjerene mjere kako bi se rizici minimalizirali, a nepovoljni učinci smanjili. Zadatak je Grupe pravovremeno uočiti ključne rizike i poduzeti odgovarajuće kontrolne aktivnosti kako bi se izbjegli loši financijski učinci i negativne posljedice zbog propusta u poslovanju.

Funkcionalna organizacija svih pojedinačnih društava Grupe preslikana je i na organizaciju upravljanja rizicima. U svim segmentima poslovanja mogu se detektirati različiti rizici. Najefikasnije upravljanje rizicima upravo je na samom mjestu nastanka gdje su omogućene pravovremene i brze reakcije pod nadzorom stručno osposobljenih kadrova.

Poslovni rizici

Rizik poslovnog okruženja odnosi se na tržišta u kojima društvo posluje. Svako je nacionalno gospodarstvo jedinstveno i definirano je političkim, ekonomskim, kulturnim i geografskim uvjetima što čini ovu vrstu rizika specifičnim. Rizici s kojima se Grupa susreće izvan domaćih granica su tzv. rizici zemlje i uključuju one rizike do kojih dolazi zbog razlika u obilježjima nacionalnih gospodarstava. Konstantno se prate događaji u zemlji i regiji kako bi se pravovremeno reagiralo na potencijalne rizike u okruženju.

Kvalificiranje rizika poslovnog okruženja velikim dijelom ovisi o makroekonomskim činjenicama kao i o promjenama grane industrije kojoj društvo pripada. Obilježje prerađivačke i kemijske industrije je stabilnost. Unatoč tome na njeno poslovanje značajno utječu makroekonomski faktori poput osobne potrošnje, visine raspoloživog dohotka, razine investicija i zaposlenosti te kretanja trgovine na malo, neophodno je kontinuirano i oprezno pratiti trendove industrije, gospodarstva i ekonomije uopće.

Rizik industrije, konkurencije i trgovine za Grupu predstavljaju rizici prerađivačke industrije posebno konditorske industrije, industrije proizvodnje deterdženata i industrije proizvodnje alkoholnih i bezalkoholnih pića. Pojačana tržišna konkurencija u ovim industrijama zahtjeva raznovrsnost ponude, povećanje kvalitete proizvoda te otvaranje novih distribucijskih kanala.

Svi ovi industrijski segmenti ovise o kupovnoj moći potrošača, a obilježavaju ih konkurentnost stranih multinacionalnih kompanija i njihova agresivna prodajna i marketinška kampanja, ulaganje u istraživanje i razvoj te brza prilagodljivost zahtjevima tržišta. Grupa nastoji biti rame uz rame velikim proizvođačima, kontinuirano pratiti konkurenciju, pravovremeno reagirati na promjene u potrošačkim navikama i pronalaziti odgovore na sve izazove u tržišnoj utakmici.

Kako bi ojačali konkurentnost vlastitih brendova, konstanta poslovanja su kapitalna ulaganja usmjerena na podizanje kvalitete proizvoda i povećanje efikasnosti proizvodnih kapaciteta. Cilj Grupe je biti cjenovno i kvalitativno konkurentna u situaciji ograničenih tržišnih udjela i cjenovne osjetljivosti što dovodi do značajnih financijskih ulaganja.

Strategija Grupe usmjerena je i prema distribucijskom segmentu kako bi u što većoj mjeri smanjili pritisak trgovačkih lanaca. Cilj je jačanjem vlastitih brendova i uvođenjem prepoznatljive marketiške strategije, osnažiti pregovaračku moć Grupe i smanjiti dodatne troškove intenziviranja poslovne suradnje sa vodećim distributerima.

Upravljanje ekološkim rizicima

Ekološki rizici, posebno značajni u kemijskoj industriji, predstavljaju jedno od strateških područja. Pojačana zakonska regulativa znatno utječe na poslovanje, a specifičnost proizvodnje zahtjeva angažman stručnjaka ovog područja i izvan granica Hrvatske.

Rizici vezani uz okoliš detaljno su obrađeni u okviru procjene aspekata okoliša kod dobivanja certifikata ISO 14001 i kontinuirano se usklađuju. Najbitniji rizici su vezani uz mogućnost onečišćenja voda nekontroliranim ispuštanjem otpadnih voda prije obrade, kao i u slučaju prosipanja sirovina tijekom transporta te onečišćenje zraka u slučaju akcidenta na filterima. Radnici su educirani za postupanje u slučaju nastanka rizičnih okolnosti, ali i nizom preventivnih i kontrolnih radnji utječe se na maksimalno smanjenje rizika od ekoloških akcidenata.

Financijski rizici

Značajan segment u upravljanju rizicima odnosi se na financijske rizike. Financijski rizici obuhvaćaju nepredviđena cjenovna, valutna i kamatna kretanja deklarirana kao tržišni rizik. Financijski rizici odnose se i na kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik novčanog toka.

Tijekom 2016. godine Grupa je koristila isključivo izvorne financijske instrumente koji su utjecali na poslovanje. U upravljanju rizicima nisu se koristili derivativni (izvedeni) financijski instrumenti.

Cjenovni rizik odnosi se na kretanja i promjene cijena na tržištu s posebnim naglaskom na kretanje cijena ključnih sirovina. U poslovnim aktivnostima Grupa je usmjerena na inozemna tržišta sirovina, najvećim dijelom tržišta Europske unije.

Upravljanje cjenovnim rizikom u domeni je funkcije Nabave čiji je zadatak redovito praćenje kretanja cijena sirovina i reagiranje u optimalnom trenutku. U suprotnom gubitak iz neplaniranog povećanja cijena repromaterijala mora se nadoknaditi na drugim strateškim područjima što može dovesti do poremećaja u poslovanju Grupe.

Jedna od strateških mjera u upravljanju cjenovnim rizikom je razvijanje partnerskih odnosa s dobavljačima, povećanje volumena nabave bez ugrožavanja optimalnog nivoa zaliha, proizvodnje i likvidnosti te pronalaženje alternativnih rješenja u odabiru repromaterijala i dobavljača.

Valutni rizik postoji zbog djelovanja Grupe na međunarodnom tržištu izloženosti promjenama tečaja kune prema stranim valutama. Rizik se povećava kada dolazi do neuravnoteženosti između imovine i obveza u bilanci Grupe u određenoj valuti. U najvećoj mjeri radi se o izloženosti riziku promjene tečaja između EUR i HRK, a odnosi se na transakcije s dobavljačima, kupcima i kreditima denominiranim u stranoj valuti.

Konsolidirano godišnje izvješće

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

U postojećim okolnostima Grupa nije imala potrebe koristiti financijske instrumente zaštite. Utjecaj pada prosječnog tečaja u 2016. godini nije bio na nivou koji bi utjecao na korištenje potencijalnih instrumenta hedgiranja. Implementirani poslovni model koji omogućuje tzv. prirodni hedging kao zaštitu od valutnog rizika primjenjivati će se i u 2017. godini.

Kamatni rizik je rizik promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na financijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promjenjivi tijekom razdoblja.

Kreditni rizik Grupe proizlazi iz dugoročnih kredita. Struktura kreditne zaduženosti sadrži i promjenjive i fiksne kamatne stope. Krediti odobreni s promjenjivim kamatnim stopama utječu na rizik novčanog toka dok zaduženost po fiksnim kamatnim stopama izlaže Grupu riziku fer vrijednosti kamatne stope.

Sastavni dio poslovnih aktivnosti uključuje redovito praćenje promjena kamatnih stopa i analiziranje alternativnih rješenja financiranja. U okolnostima značajnih poremećaja na financijskim tržištima Grupa će biti spremna poduzeti potrebne mjere kako bi ublažila eventualne negativne financijske efekte.

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što bi utjecalo na financijski rezultat Grupe. Imovina Grupe koja u sebi nosi kreditni rizik odnosi se na dane kredite, depozite, potraživanja od kupaca i novčana sredstva. Potraživanja od kupaca se odnose na velik broj kupaca. Ključni kupci su veliki trgovački lanci i Grupa nije izloženo u značajnoj mjeri samo jednom kupcu.

Upravljanje kreditnim rizikom odvija se u okviru prodajne funkcije u dvije faze – procjena partnerskog odnosa i procjena dospelog dugovanja. Na osnovu dostupnih informacija procjenjuje se kreditna sposobnost kupca, definiraju instrumenti osiguranja i određuje kreditni limit isporuka.

U sljedećem koraku kontinuirano se prati izloženost Grupe prema poslovnim partnerima. Poseban je naglasak stavljen na dospjela dugovanja. Prodajnom politikom definirani su limiti dospelog duga nakon kojeg se uključuje stopiranje isporuka kao i odgovorne osobe koje upravljaju ovim procesom. Redovitim analizama poslovnih partnera u sinergiji prodajne i financijske službe upravlja se kreditnom izloženošću kako bi se na vrijeme identificirali rizici u poslovanju. Kreditna sposobnost kupaca procjenjuje se na osnovu dostupnih informacija. Procjena se donosi na temelju kontinuiranog praćenja izloženost pomoću financijskih i nefinancijskih pokazatelja.

Konsolidirano godišnje izvješće

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

Mjere zaštite od kreditnog rizika podrazumijevaju osiguranje potraživanja putem bankovnih garancija i zadužnica. Od 2014. godine Grupa osigurava dio svojih potraživanja kod osiguravajućih kuća kako bi potencijalni rizik svela na najmanju moguću mjeru. Za sve ostale nepredviđene kreditne rizike nad kojima Grupa nema kontrolu zaštita se pronalazi u okviru postojećih pozitivnih zakonskih propisa nacionalnih i internacionalnih regulativa. Kreditni rizik po likvidnim sredstvima i korištenim financijskim instrumentima je ograničen. Razlog se krije u razvijanju poslovnih odnosa kod financijskih institucija visokog kreditnog rejtinga.

Rizik likvidnosti i novčanog toka podrazumijeva održavanje dostatne količine novca i obrtnog kapitala, osiguravanje raspoloživih financijskih sredstava ugovaranjem adekvatnih kreditnih linija i sposobnost podmirenja svih dospjelih obveza. Kontinuirano planiranje i praćenje novčanog toka omogućava funkcionalnost operativnog poslovanja. Fleksibilno upravljanje kretanjima novca osigurava se određivanjem financijskih okvira za upravljanje rizikom likvidnosti.

Ljudski resursi

Grupa kontinuirano radi na optimizaciji kadrova kako bi struktura radnika pratila sve veće zahtjeve tržišta kao i rast poslovanja. Mijenja se dobna i obrazovna struktura u smjeru pomlađivanja i poboljšavanja obrazovne strukture kroz pad broja niže kvalificiranih radnika i rast obrazovnijih kadrova prirodnom zamjenom radnika onih koji odlaze u mirovinu s mladima. Rast broja zaposlenih vezan je uz povećanje broja radnika u proizvodnji izazvan rastom proizvodnje uz zapošljavanje kadrova koji će osigurati kontinuitet poslovanja kroz upravljanje nasljeđivanja.

Poticajna radna atmosfera je element koji mnogi radnici navode kao glavni razlog ostanka u nekom društvu. Kako bi zadržala radnike i potaknula ih na ostvarivanje vrhunskih rezultata, naglasak je stavljen na ulaganje u radno okruženje i motivaciju zaposlenika. Stalnom interakcijom poslodavca i zaposlenika, poboljšavanjem obrazovnog statusa, usvajanjem novih znanja i vještina te optimizacijom strukture zaposlenika, osiguravaju se i ostala materijalna i nematerijalna prava u skladu s kolektivnim ugovorom i drugim pravilnicima. Primjena dugoročnog, sveobuhvatnog i integriranog procesa upravljanja ljudskim resursima jedan je od strateških ciljeva razvoja Grupe.

Kako bi nastavili razvoj na stručnim područjima i stekli znanja i vještine potrebne za praćenje brzih tehnoloških i tržišnih promjena za održavanje koraka s neprestanim promjenama u organizaciji i okolini, sva društva unutar grupacije kontinuirano upućuje svoje radnike na stručne seminare i kongrese, te im omogućava nastavak obrazovanja i na poslijediplomskim studijima.

U upravljanju ljudskim resursima osnovni je zadatak omogućiti dobre radne uvjete kao i siguran radni prostor. Posebna se pažnja pridaje ravnoteži između poslovnih obveza i slobodnog radnog vremena. Na taj način se posredno stvara dodatna vrijednost za kupce, investitore i zaposlenike. Putem sportskog kluba radnicima je omogućeno oslobađanje od stresa, kao i poboljšanje zdravlja, a služba zaštite na radu posebno brine o osiguravanju maksimalno sigurnih uvjeta u skladu s radnim mjestima.

Svime navedenim stvaraju se motivirani i zadovoljni zaposlenici, što je u skladu s ključnim vrijednostima Grupe Saponia koji su preduvjet uspješnog razvoja i izvor konkurentske prednosti.

Društveno odgovorno poslovanje

Saponia kao vodeća deterdžentska industrija u regiji, Kandit kao konditorska industrija u usponu i Maraska kao značajna regionalna industrija, svjesni su svoje uloge u društvu i utjecaja na širu zajednicu u kojoj posluju. Oduvijek se ulagalo u razvoj zajednice kroz podršku socijalnim, kulturnim i sportskim programima, a rast poslovanja dugi niz godina, omogućava rast i društveno odgovorne aktivnosti.

Prije dvije godine Saponija je pristupila inicijativi UN-a Global Compact kako bi i na taj način iskazala svoju podršku principima koje ta inicijativa promovira u društvu. Obvezala se pridržavati 10 principa vezanih uz poštivanje ljudskih prava, prava radnika, zaštitu okoliša i borbu protiv korupcije kroz njihovo integriranje u sve pore poslovanja.

Bez zaposlenika maksimalno posvećenih principima rada i kvaliteti poslovanja i proizvoda, Saponia, Kandit i Maraska ne bi bila ovako uspješna grupacija. Svjesni toga ulaganje u njihov rast i razvoj ujedno je i ulaganje u budućnost svih društava. Primjena principa društvene odgovornosti provlači se kroz sve pore poslovanja, sistematskom pristupu nadzoru proizvodnje i poslovanja, pravednom pristupu radnicima. Efekti ovih aktivnosti ogledaju se u stečenim certifikatima i priznanjima za rad i djelovanje u zajednici.

Grupa se bori protiv svakog oblika diskriminacije, uznemiravanja i kršenja privatnosti te aktivno radi na protoku informacija kako bi radnici bili uključeni u sve procese koji utječu na njihovu dobrobit. Osigurano je sigurno radno okruženje, kao i obuka radnika za siguran rad kako bi se omogućili najbolji mogući uvjeti rada. Osim prava iz kolektivnog ugovora, radnicima su na raspolaganju dodatne pogodnosti, od rekreacije do organizacije raznih aktivnosti i poticanja radnika na volonterske aktivnosti u zajednici kako bi se maksimalno poboljšalo zadovoljstvo radnika okruženjem u kojem rade i djeluju.

Grupa u potpunosti podržava borbu protiv korupcije i napore Vlade Republike Hrvatske u borbi protiv korupcije. Uz akcijski plan i pravilnike kojima se borba protiv korupcije prenosi na sve razine Grupe, planirane su edukacijske aktivnosti kako bi se produbila znanja za otkrivanje netransparentnih i nelegalnih poslovnih aktivnosti te se iste spriječile na vrijeme.

Zaštita okoliša

Sustavna briga o zaštiti okoliša ugrađena je u sve razine poslovanja Grupe Saponia i svojim djelovanjem i aktivnostima promovira se smanjenje negativnog utjecaja na okoliš te podržavaju brojne aktivnosti u zajednici vezane uz zaštitu okoliša. Poslovanje Grupe Saponia temelji se na promicanju održivog razvoja. Osnovni zadatak je stvoriti ekonomski uspješne, ekološki prihvatljive i društveno odgovorne tvrtke.

Sustav održivog upravljanja okolišem temelji se na ekološki osvještanoj tehnologiji u proizvodnji, smanjenju otpada i manjoj potrošnji energije i vode. Usklađenost vlastitog sustava upravljanja okolišem s međunarodnim standardima implementiran je kroz certifikat o upravljanju okolišem ISO 14001.

Upravljanje očuvanjem okoliša, kao jednim od najvažnijih čimbenika strategije razvoja, Saponia je potvrdila donošenjem Politike zaštite okoliša, kojom se obvezuje na:

- poštivanje i provedbu zakona i propisa RH s područja zaštite okoliša, međunarodnih konvencija, protokola i ugovora koje je potpisala RH, propisa i zahtjeva lokalne zajednice te ostalih zahtjeva za koje se organizacija obvezala da će ih poštivati,
- kontinuirano praćenje emisijskih djelovanja s težnjom stalnog poboljšanja utjecaja na okoliš,
- kontinuirano smanjenje negativnog utjecaja na okoliš kroz razvoj proizvoda i proizvodnih procesa te uporabu sirovina i ambalaže s manje štetnim utjecajem na okoliš,
- stalnu edukaciju radnika u smislu potpunog razumijevanja sustava zaštite okoliša i podizanja svijesti o mogućem utjecaju njihovih aktivnosti na okoliš,
- stalnu komunikaciju s okruženjem i dostupnost Politike zaštite okoliša javnosti.

Razvoj novih proizvoda uz primjenu ekološki prihvatljivih sirovina i njihovo uvođenje na tržište smanjuje naš otisak na okoliš smanjenjem količine ambalažnog otpada i utjecaja na otpadne vode. Projekti vezani uz obradu otpadnih voda i primjenu novih filtera također doprinose smanjenju utjecaja na okoliš i povećanje kvalitete života građana u okruženju. Niz ulaganja u poboljšanje proizvodnje i pakiranja dovode ne samo do smanjenja utjecaj na okoliš, već i do porasta sigurnosti rada.

Korporativno upravljanje

Grupa Saponia posluje u skladu s najboljom praksom u području korporativnog upravljanja. Temelj je Kodeks korporativnog upravljanja usaglašen sa zakonskom regulativom Republike Hrvatske i usvojenim međunarodnim standardima i direktivama Europske unije. Kodeks korporativnog upravljanja Grupe omogućava transparentnost poslovanja te kvalitetnu zaštitu zaposlenika, dioničara, ali isto tako imenovanih nositelja odgovornih funkcija u Grupi.

Cilj korporativnog upravljanja je stvaranje dugoročne ekonomske vrijednosti za svoje dioničare. U izvršavanju ove misije Uprava i Nadzorni odbor vode računa i o ostalim interesnim skupinama. Nadzorni odbor i Uprava dioničkog društva smatraju da se moraju održavati visoki standardi korporativnoga upravljanja te voditi briga o zaposlenicima, održivom razvoju i očuvanju okoliša.

Usvojena načela temelje se na odgovornom upravljanju u svrhu uspostave visokih standarda korporativnog upravljanja usmjerenog prema otvorenom, profesionalnom i transparentnom pristupu u odnosima sa svim investitorima i cjelokupnom javnošću, s ciljem daljnjeg razvoja Grupe po načelima modernog korporativnog upravljanja. Uspostavljeni kontrolni i nadzorni mehanizmi djelotvorno sprečavaju kršenje primjenjivih propisa u svim segmentima poslovanja uključujući i područja zaštite na radu, zaštite osobnih podataka kao i propisa vezanih uz zaštitu okoliša.

Pravila korporativnog upravljanja Grupe Saponia d.d. javno su dostupna na web stranicama Grupe i na službenim stranicama Zagrebačke burze. Sukladno zakonskim propisima Saponia je i za 2016. godinu izradila Izjavu o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja kojom potvrđuje provođenje načela korporativnog upravljanja, a koje je također javno dostupno na službenim stranicama Zagrebačke burze.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja

- a) Saponia d.d. (u daljnjem tekstu: Društvo) primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja koji su zajedno izradile Uprava i Nadzorni odbor Društva, a usvojen je Odlukom Uprave broj 804/08. od 7.3.2008. godine i Odlukom Nadzornog odbora s 39. sjednice održane 7.3.2008. godine, te je objavljen na web stranicama Zagrebačke burze i glasilu Društva.
- b) Društvo se bez iznimke pridržava odredbi Kodeksa korporativnog upravljanja.
- c) Društvo primjenjuje i preporuke Kodeksa korporativnog upravljanja koji su izradile Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA) i Zagrebačka burza d.d., te je u vezi s tim Društvo ispunilo godišnji upitnik koji je objavljen na web stranicama HANFA-e i Zagrebačke burze d.d..
- d) Kroz svoju otvorenu i neograničenu komunikaciju sa stručnim službama Financija i kontrolinga Nadzorni odbor uspostavlja dobru i kvalitetnu unutarnju kontrolu u društvu u svrhu uspješnosti korporacijskog upravljanja, zakonitosti te transparentnosti u odvijanju svih poslovnih procesa u društvu.

Stručne službe Financija i kontrolinga redovito dostavljaju pravovremene i periodične prikaze financijskih izvještaja i srodnih dokumenata prije javnog objavljivanja tih podataka, dostavljaju podatke o računovodstvenim politikama i eventualnim promjenama, kao i podatke o svakom bitnijem odstupanju između knjigovodstvenih i stvarnih vrijednosti po pojedinim stavkama. Izvješća su sastavljena na jasan i pregledan način. Izvješća uključuju sve aspekte poslovnih aktivnosti tijekom cijele godine u odnosu na prethodne godine te izražavaju točan, potpun i pošten prikaz imovine i rashoda, financijskog položaja društva kao i plan budućeg poslovanja.

Stručne službe Financija i kontrolinga Nadzornom odboru, najmanje jednom godišnje, pružaju podatke o sustavu internih računovodstvenih kontrola. Nadzorni odbor ocjenjuje metode i postupke interne kontrole i njihovu efikasnost u djelovanju poslovnog sustava te daje preporuke o njihovoj provedbi. Politike, procedure, praksa i organizacijske mjere interne kontrole provode se kako bi pružile razumno jamstvo da će se poslovni ciljevi postići, te da će se neželjeni događaji spriječiti ili ustanoviti i ispraviti.

Društvo ima nezavisne vanjske revizore kao važan instrument korporacijskog upravljanja i sukladno osnovnoj funkciji vanjskih revizora da osiguraju da financijska izvješća adekvatno odražavaju stvarno stanje društva u cjelini.

Konsolidirano godišnje izvješće

Za godinu završenu 31.prosinca 2016. godine

Nadzorni odbor i stručne službe Financija i kontrolinga raspravljali su sa nezavisnim revizorom o promjenama ili zadržavanju računovodstvenih politika, primjeni propisa, važnim procjenama i zaključcima u pripremanju financijskih izvještaja, metodama procjena rizika, visoko rizičnim područjima djelovanja, uočenim većim nedostacima i značajnim manjkavostima u unutrašnjem nadzoru, djelovanju vanjskih čimbenika (ekonomskih, pravnih i industrijskih) na financijske izvještaje i revizorske postupke.

Stručne službe Financija i kontrolinga dostavljali su Nadzornom odboru kvalitetne informacije o ovisnim i povezanim društvima radi utjecaja takvih podataka na konsolidirana financijska izvješća.

e) Značajni imatelji dionica u Društvu su: većinski vlasnik Društva je Mepas d.o.o. Široki Brijeg koji u svom vlasništvu ima 87,30 posto dionica. Ostali dioničari u svom vlasništvu imaju 11,94 posto dionica, a CERP (RH) ima 0,28 posto dionica. Vlastite dionice iznose 0,48 posto dionica.

Nadzorni odbor Društva imenovao je predsjednika i članove Uprave svojom odlukom na 94. sjednici održanoj dana 6.6.2016. godine.

Upravu Društva čini četiri člana. Uprava djeluje u sastavu: Damir Skender iz Osijeka, predsjednik Uprave, Mirko Grbešić iz Širokog Brijega član Uprave, Milenko Erkapić iz Čepina član Uprave i Dajana Mrčela iz Osijeka član Uprave.

Članovi Uprave zastupaju i predstavljaju Društvo samostalno i bez ograničenja. Uprava vodi poslove Društva samostalno i sve odluke donosi prema vlastitoj prosudbi, a prema pravilima struke i sukladno propisima.

U Nadzorni odbor "Saponije" d.d. Osijek na Glavnoj skupštini održanoj 30. svibnja 2014. godine izabran je ZDRAVKO PAVIĆ. Član Nadzornog odbora ROBERT KNEZOVIĆ izabran je na Glavnoj skupštini održanoj 3. lipnja 2016. godine. Član Nadzornog odbora IVAN GRBEŠIĆ ponovno je izabran na skupštini 3. lipnja 2016. godine, član Nadzornog odbora TONČO ZOVKO ponovno je izabran na skupštini održanoj 24. svibnja 2013. godine, a član Nadzornog odbora BOŽO GALIĆ, kao predstavnik radnika, imenovan je od strane Radničkog vijeća, a stupio na dužnost dana 30. svibnja 2015. godine. Predsjednik Nadzornog odbora je Zdravko Pavić, a zamjenici su Ivan Grbešić i Tončo Zovko.

Nadzorni odbor djeluje na sjednicama na kojima razmatra i ocjenjuje izvješća uprave o vođenju poslovanja i upravljanja Društvom. Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva. O tome nadzoru podnosi izvješće Glavnoj skupštini.

Konsolidirano godišnje izvješće

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

Izjava osoba odgovornih za sastavljanje financijskih izvještaja

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Grupe. Uprava je dužna pobrinuti se da financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu, uz primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja

Prema našem najboljem saznanju, godišnji revidirani konsolidirani financijski izvještaji Grupe Saponia sastavljeni su uz primjenu Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, a u skladu sa Zakonom o računovodstvu važećim na dan sastavljanja financijskih izvještaja.

Konsolidirani godišnji financijski izvještaji za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. godine daju objektivan, cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, financijskog položaja i poslovanja Grupe Saponia.

Ova se izjava daje na temelju članka 403. Zakona o tržištu kapitala (NN 88/08., 146/08 i 74/09, 54/13, 159/13).

Pomoćnik Direktora Financiija i kontrolinga

Gordana Rajhl

Direktor Financiija i kontrolinga

Marija Grgić Bukovac

Predsjednik Uprave

Damir Skender

“SAPONIA” KEMIJSKA, PREHRAMBENA I

Konsolidirano godišnje izvješće

Za godinu završenu 31.prosinca 2016. godine

FARMACEUTSKA INDUSTRIJA D.D. OSIJEK

Nadzorni odbor

Broj: 71/17.

Osijek, 26.4.2017.

Na temelju članka 80. Statuta Saponije kemijske, prehrambene i farmaceutske industrije, d.d., Osijek, a u skladu s čl. 300.c i 300.d Zakona o trgovačkim društvima, Nadzorni odbor Saponije d.d. Osijek, na svojoj 99. sjednici, donio je

ODLUKU

o utvrđenju godišnjih financijskih izvješća Društva Saponia d.d. za 2016. godinu

1. Nadzorni odbor daje suglasnost na godišnja financijska izvješća Saponije d.d. za 2016. godinu, koja je podnijela Uprava Saponije d.d.
2. Nadzorni odbor daje suglasnost na izvješće o stanju Društva Saponije d.d. za 2016. godinu, koje je podnijela Uprava Saponije d.d.
3. Nadzorni odbor daje suglasnost na prijedlog odluke o upotrebi dobiti za 2016. godinu, koju je podnijela Uprava Saponije d.d.
4. Nadzorni odbor je suglasan s nalazom i mišljenjem revizora za 2016. godinu koje potvrđuje da su financijska izvješća napravljena u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama.

Predsjednik Nadzornog odbora

Zdravko Pavić

SAPONIA d.d. i ovisna društva, Osijek

Konsolidirani financijski izvještaji za godinu
koja je završila 31. prosinca 2016. godine
zajedno s Izvješćem neovisnog revizora

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna pobrinuti se da za svaku financijsku godinu konsolidirani financijski izvještaji budu sastavljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija (MSFI), koji pružaju istinit i fer pregled stanja u društvu Saponia d.d. i njegovih ovisnih društava ("Grupa"), kao i rezultate poslovanja za navedeno razdoblje.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Grupa u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje obznani i objasni u financijskim izvještajima; te
- da se financijski izvještaji pripreme po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Grupa nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Grupe. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da konsolidirani financijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Grupe, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prijevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave:

Damir Skender

Predsjednik Uprave

Mirko Grbešić

Član Uprave

Milenko Erkić

Član Uprave

Dajana Mrčela

Članica Uprave

Marija Grgić Bukovac

Direktorica Financija i kontrolinga

Saponia d.d., Osijek

Ulica Matije Gupca 2

31 000 Osijek

Republika Hrvatska

22. svibnja 2017. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Vlasnicima Grupe Saponia d.d.

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja društva Saponia d.d., Osijek ("Društvo") i njegovih ovisnih društava (u nastavku "Grupa"), koji obuhvaćaju konsolidirani izvještaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2016. godine, konsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice i konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće učinke pitanja opisanog u našem izvješću u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, priloženi konsolidirani financijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2016. godine i financijsku uspješnost te novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI-ima) koje je usvojila Europska Unija.

Osnova za mišljenje s rezervom

Potraživanja i obveze po poslovima regresnog faktoringa

Kako je objavljeno u bilješci 33.e „Upravljanje kreditnim rizikom“ Grupa na dan 31. prosinca 2016. godine ima potencijalne obveze po osnovi regresnog faktoringa u visini od HRK 103.500 tisuća. Grupa na dan 31. prosinca 2016. godine nije priznala potraživanja prema dužniku niti obvezu prema vjerovniku u visini od HRK 103.500 tisuća u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava Grupe smatra kako s 31. prosincem 2016. godine nisu nastali uvjeti prema kojima je kreditni rizik prenesen na Grupu te sukladno istom nisu priznata potraživanja i obveze po navedenim transakcijama. Da je Grupa priznala navedena potraživanja imovina bi bila veća za HRK 103.500 tisuća, te bi za isti iznos bile veće i obveze. Od navedenih HRK 103.500 tisuća, do dana izdavanja konsolidiranih financijskih izvještaja iskupljeno je HRK 50.800 tisuća.

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje	Kako je naša revizija adresirala ključno revizijsko pitanje
Prihodi Pogledati bilješku 4 uz konsolidirane financijske izvještaje	
<p>Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade odnosno naknade plative za proizvode, dobra i usluge prodane u sklopu redovnog poslovanja društva. Prihodi se iskazuju umanjeni za porez na dodanu vrijednost i popuste.</p> <p>Grupa iskazuje prihode kada je iznos prihoda moguće pouzdano izmjeriti, kada će buduće koristi pritijecati u Grupi i kada su ispunjeni specifični kriteriji koji se odnose na sve aktivnosti Grupe, kako su opisani u nastavku.</p> <p>Prihodi od veleprodaje proizvoda i trgovačke robe:</p> <p>Grupa proizvodi i distribuira vlastite proizvode. Prihodi od veleprodaje odnosno distribucije iskazuju se kada je Grupa isporučila robu veletrgovcu, kada više nema kontrolu nad upravljanjem dobrima i kada nema otvorenu obvezu koja bi utjecala na preuzimanje proizvoda od veletrgovca.</p> <p>Isporuka je izvršena dopremom proizvoda na određenu lokaciju, prijenosom rizika gubitka na veletrgovca i ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta: veletrgovac je prihvatio dobra u skladu s ugovorom ili je rok za preuzimanje prošao, ili kada Društvo ima objektivan dokaz da su svi uvjeti primopredaje ispunjeni.</p> <p>S obzirom na mogući utjecaj netočno obračunatih prihoda, zaključili smo da je točno obračunavanje prihoda jedno od ključnih revizijskih pitanja.</p>	<p>Postupci koje smo primijenili obuhvatili su postavljanje upita rukovodstvu, testiranje ustroja i učinkovitosti djelovanja postupaka internih kontrola, kao i testiranje detalja kako bismo se uvjerali u točnost obrade transakcija prihoda.</p> <p>Postupci testiranja obuhvatili su:</p> <p>Ocjenu ustroja i učinkovitosti djelovanja kontrola nad utvrđivanjem i evidentiranjem transakcija prihoda.</p> <p>Testiranje točnosti na uzorku računa izdanih prema kupcima.</p> <p>Testiranje značajnih usklađenja rukovodstva koja su provedena kako bismo ocijenili potpunost i točnost prihoda.</p> <p>Testiranje dokaza kao podloga za provedena ručna knjiženja u dnevnik knjiženja na konta prihoda da bismo utvrdili eventualno postojanje neuobičajenih stavki.</p>

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako je naša revizija adresirala ključno revizijsko pitanje
Zalihe Pogledati bilješku 19 uz konsolidirane financijske izvještaje	
<p>Pod zalihama robe podrazumijeva se količina robe (materijal, vlastiti proizvodi, poluproizvodi i gotovi proizvodi), koja je uskladištena radi kontinuiranog opskrbljivanja vremenski i prostorno bliže ili daljnje proizvodne potrošnje.</p> <p>Zalihe u proizvodnim društvima su neophodne za poslovanje, pa je sukladno tome iznimno važna i sama evidencija zaliha. To podrazumijeva praćenje zaliha od trenutka njihova ulaska u poduzeće pa sve do trenutka njihova postojanja kao imovine poduzeća.</p> <p>Grupa mora raspolagati određenom količinom zaliha kojom se osigurava normalno poslovanje. U slučaju velikih zaliha povećavaju se troškovi, blokirana su obrtna sredstva, potrebna su velika skladišta itd. S druge strane, u slučaju premalih zaliha postoji opasnost od prekida proizvodnje, a time i povećanja troškova.</p> <p>S obzirom na navedeno, zaključili smo da su točnost obračuna proizvodnje i postojanje zaliha jedno od ključnih revizijskih pitanja.</p>	<p>Naši postupci revizije uključivali su razumijevanje poslovnih procesa zaliha kroz obavljene razgovore s djelatnicima i Upravom Grupe, pripremu dijagrama toka sa svrhom identificiranja internih kontrola, te testiranje dizajna i operativne učinkovitosti internih kontrola koje se provode u sklopu poslovnih procesa zaliha.</p> <p>Prisustvovali smo godišnjoj inventuri sirovina i materijala i gotovih proizvoda te utvrdili točnost zaliha, odnosno utvrdili da ne postoje materijalni manjkovi i viškovi.</p> <p>Također, dobili smo razumijevanje o samom obračunu proizvodnje Grupe te uvid u troškove koji ulaze u obračun proizvodnje prema prihvatljivim ključevima proizvodnje, te smo dobili podloge za svaki potpuni ili djelomični ulazak troška u proizvodnju.</p>

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje konsolidirane financijske izvještaje i naše izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvješća posloводства Grupe i Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, koji su uključeni u godišnje izvješće, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu.. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvješće posloводства potrebne objave navedene u člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu te sadrži li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja informacije navedene u članku 22. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima.
2. Izvješće posloводства Grupe za 2016. godinu pripravljeno je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21. i 24. Zakona o računovodstvu.
3. Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja pripravljena je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člankom 22., stavkom 1., točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu te uključuje informacije iz članka 22., stavka 1. točaka 2., 5., i 6. i 7. istog zakona.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njegova okruženja stečenog u okviru revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornosti Uprave i Nadzornog odbora za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima koje je usvojila Europska unija, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Nadzorni odbor je odgovoran za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupa.

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Mi pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Partner u reviziji odgovoran za angažman koji rezultira ovim izvješćem neovisnog revizora je Branislav Vrtačnik.

Branislav Vrtačnik
Predsjednik Uprave

Vanja Vlák
Ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

Zagreb, 22. svibanj 2017. godine

Radnička cesta 80
10 000 Zagreb
Republika Hrvatska

Konsolidirani izvještaj o dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	2016.	2015. prepravljeno
Prihodi od prodaje proizvoda	4	1.117.536	1.098.597
Ostali prihodi	5	13.002	9.022
Udjel u dobiti pridruženih društava	16	738	54
Ukupni prihodi iz poslovanja		1.131.276	1.107.673
Promjene u zalihama gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje		(3.361)	(783)
Troškovi sirovina i materijala	6	(564.627)	(562.746)
Troškovi prodane trgovačke robe		(6.063)	(6.705)
Troškovi osoblja	7	(110.261)	(106.651)
Amortizacija	8	(53.924)	(49.458)
Ostali poslovni rashodi	9	(356.192)	(350.027)
Ukupni troškovi iz redovnog poslovanja		(1.094.428)	(1.076.370)
Dobit iz redovnog poslovanja		36.848	31.303
Neto financijski rashodi	10	(10.033)	(18.402)
Dobit prije oporezivanja		26.815	12.901
Porez na dobit	11	(5.272)	(383)
Neto dobit za godinu		21.543	12.518
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:			
Tečajne razlike iz preračunavanja inozemnih dijelova poslovanja		1.030	(618)
Neto dobit od financijske imovine raspoložive za prodaju		(542)	2.149
Ostala sveobuhvatna dobit umanjena za poreze		488	1.531
Ukupna sveobuhvatna dobit		22.031	14.049
Dobit tekuće godine za raspodjelu:			
Vlasnicima društva		19.760	13.426
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		1.785	(908)
Ukupna sveobuhvatna dobit za godinu:			
Vlasnicima društva		20.248	14.957
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		1.785	(908)
Zarada po dionici			
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama i lipama)	12	30,15	20,48

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	31.12.2016.	31.12.2015. prepravljeno	01.01.2015. prepravljeno
IMOVINA				
Dugotrajna imovina				
Nekretnine, postrojenja i oprema	13	438.754	463.621	474.758
Predujmovi za materijalnu imovinu		3.525	6.106	722
Nematerijalna imovina	14	569	967	1.237
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	15	8.938	8.938	8.938
Ulaganje u pridružena društva	16	66.115	65.376	-
Ulaganja raspoloživa za prodaju	17	3.067	5.361	53.215
Ostala financijska imovina	18	77	357	989
Odgođena porezna imovina, neto	11	102	-	519
		521.147	550.726	540.378
Kratkotrajna imovina				
Zalihe	19	126.549	131.763	130.790
Dani zajmovi	20	59.163	69.424	59.415
Kratkotrajna financijska imovina	21	-	21.591	23.082
Ulaganja u vrijednosne papire		2.463	-	-
Potraživanja od kupaca	22	257.822	237.395	231.669
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	24	8.983	6.736	4.246
Ostala kratkotrajna potraživanja	23	3.295	6.109	6.689
Novac u banci i u blagajni	25	15.872	10.422	6.841
		474.147	483.440	462.732
UKUPNA IMOVINA		995.294	1.034.166	1.003.110

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Bilješka	31.12.2016.	31.12.2015. prepravljeno	01.01.2015. prepravljeno
GLAVNICA I OBVEZE				
Kapital i rezerve				
Temeljni kapital	26	244.169	217.569	197.569
Pričuve	27	165.656	164.780	160.974
Pričuve iz preračuna tečaja		(1.857)	(2.888)	(2.270)
Vlastite dionice		(545)	(545)	(545)
Preneseni gubitak		(92.463)	(77.871)	(65.297)
Dobit tekuće godine		19.760	13.426	9.083
		334.720	314.471	299.514
Nekontrolirajući udjel		3.720	1.937	2.844
		338.440	316.408	302.358
Dugoročne obveze				
Dugoročni krediti i zajmovi	28	252.278	315.696	253.619
Obveze za financijski najam	29	14.461	10.749	7.957
Odgođeni porezi	11	-	18	-
		266.739	326.463	261.576
Kratkoročne obveze				
Kratkoročno dospijeće kredita	28	139.184	158.477	218.544
Kratkoročno dospijeće obveza po financijskom najmu	29	5.547	4.972	1.996
Obveze prema dobavljačima	30	212.778	199.213	190.876
Ostale obveze	31	32.606	28.633	27.760
		390.115	391.295	439.176
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		995.294	1.034.166	1.003.110

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice

Na dan 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	Temeljni kapital	Zakonske pričuve	Pričuve	Revalorizacijske pričuve	Pričuve iz preračuna tečaja	Vlastite dionice	Preneseni gubitak	Ukupno	Nekontrolirajući udjel	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2014. godine	197.569	7.832	153.463	(320)	(2.270)	(545)	(34.432)	321.297	9.872	331.169
ispravak	-	-	-	-	-	-	(21.782)	(21.782)	(7.027)	(28.809)
Stanje 31. prosinca 2014. godine (prepravljeno)	197.569	7.832	153.463	(320)	(2.270)	(545)	(56.214)	299.515	2.845	302.360
Neto dobit tekuće godine pripisana imateljima kapitala matice	-	-	-	-	-	-	19.890	19.890	-	19.890
Neto dobit tekuće godine pripisana manjinskom interesu	-	-	-	-	-	-	-	-	1.177	1.177
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	2.149	(618)	-	-	1.531	-	1.531
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	-	<i>2.149</i>	<i>(618)</i>	-	<i>19.890</i>	<i>21.421</i>	<i>1.177</i>	<i>22.598</i>
Raspored dobiti za 2014. godinu	20.000	1.083	574	-	-	-	(21.657)	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2015. godine	217.569	8.915	154.037	1.829	(2.888)	(545)	(57.981)	320.936	4.022	324.958
Ispravak	-	-	-	-	-	-	(6.464)	(6.464)	(2.085)	(8.549)
Stanje 31. prosinca 2015. godine	217.569	8.915	154.037	1.829	(2.888)	(545)	(64.445)	314.472	1.937	316.408
Neto dobit tekuće godine pripisana imateljima kapitala matice	-	-	-	-	-	-	19.760	19.760	-	19.760
Neto dobit tekuće godine pripisana manjinskom interesu	-	-	-	-	-	-	-	-	1.785	1.785
Likvidacija ovisnog društva	-	(5)	-	4	-	-	-	(1)	-	(1)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	(542)	1.030	-	-	488	-	488
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	<i>(5)</i>	-	<i>(542)</i>	<i>1.030</i>	-	<i>19.760</i>	<i>20.243</i>	<i>1.785</i>	<i>22.028</i>
Raspored dobiti za 2015. godinu	26.600	1.401	17	-	-	-	(28.018)	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2016. godine	244.169	10.311	154.055	1.291	(1.858)	(545)	(72.703)	334.719	3.722	338.440

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
 Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

	2016.	2015. prepravljeno
Poslovne aktivnosti		
Neto dobit za godinu	21.543	12.518
<i>Usklađenje za:</i>		
Trošak poreza na dobit	5.272	383
Amortizacija materijalne i nematerijalne imovine	53.924	49.458
(Dobit) / gubitak od prodanih i rashodovanih nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	(171)	434
Ispravak vrijednosti i direktan otpis potraživanja od kupaca, neto	989	1.612
Ispravak vrijednosti financijske imovine i kratkoročnih financijskih ulaganja, neto	280	2.123
Otpis aktivnih vremenskih razgraničenja	-	2.505
Ispravak vrijednosti zaliha	1.039	7.315
Kamatni prihod	(2.991)	(2.113)
Kamatni trošak	15.509	18.352
Učinak promjene tečaja	(2.716)	207
Novac iz poslovanja prije promjena u obrtnom kapitalu	92.678	92.794
Povećanje plaćenih troškova budućeg razdoblja (Smanjenje) / povećanje zaliha	(2.247)	(4.994)
Povećanje potraživanja	4.175	(8.288)
Povećanje / (smanjenje) obveza	(18.602)	(10.864)
Novac ostvaren u poslovnim aktivnostima	93.795	83.728
Novčani izdaci za kamate	(15.213)	(19.039)
Plaćeni porez na dobit	(5.212)	(2.001)
Neto novac ostvaren u poslovnim aktivnostima	73.370	62.688
Ulagateljske aktivnosti		
Kupnja nekretnina, postrojenja i opreme	(29.337)	(39.884)
Smanjenje / (povećanje) predujmova za materijalnu imovinu	2.581	(5.384)
Kupnja nematerijalne imovine	(126)	(215)
Smanjenje investicijskih ulaganja	2.663	21.619
Primici od kamata	7.052	2.052
Izdaci za dane pozajmice	(6.850)	(10.637)
Primici od naplate danih pozajmica	13.050	628
Primici od naplate depozita (ulaganja)	21.591	-
Povećanje ulaganja u pridružena društva	(739)	(36.249)
Izdaci za ulaganje u vrijednosne papire	(2.463)	-
Primici po prodaji imovine	366	1.392
Neto novac ostvaren / (korišten) u ulagateljskim aktivnostima	7.788	(66.678)
Financijske aktivnosti		
Povećanje obveza po kreditima i najmovima	117.626	156.070
Isplate temeljem obveza po kreditima i najmovima	(187.264)	(143.604)
Isplate temeljem obveza po najmovima	(6.070)	(4.895)
Neto novac (korišten) / ostvaren u financijskim aktivnostima	(75.708)	7.571
Neto povećanje novca i novčanih ekvivalenata	5.450	3.581
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	10.422	6.841
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	15.872	10.422

Bilješke koje slijede čine sastavni dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. OPĆI PODACI

Povijest i osnutak

Saponia d.d., Osijek ("Društvo") je dioničko društvo osnovano u Republici Hrvatskoj.

Djelatnost

Saponia d.d., Osijek, Matije Gupca 2 bavi se proizvodnjom sredstava za pranje, kozmetičkih preparata, ostalih kemijskih proizvoda, lijekova, farmaceutskih kemikalija, kemikalija za poljoprivredu, prehrambenih proizvoda, trgovinom na veliko i malo, vanjskom trgovinom i zastupanjem.

Dionice Grupe kotiraju na Zagrebačkoj burzi.

Tijela Društva

Skupština Društva

	2016.	2015.
Mepas d.o.o. Široki Brijeg	87,30%	87,30%
CERP	0,28%	0,28%
Mali dioničari	11,94%	11,94%
Trezorske dionice	0,48%	0,48%
	<u>100,00%</u>	<u>100,00%</u>

Nadzorni odbor u 2015. i 2016. godini

Predsjednik	Zdravko Pavić
Član do 03. lipnja 2016.	Drina Marušić
Član od 03. lipnja 2016.	Robert Knezović
Član	Tončo Zovko
Član do 19. lipnja 2015. godine	Krešimir Dorić
Član od 19. lipnja 2015. godine	Božo Galić
Član	Ivan Grbešić

Uprava u 2015. i 2016. godini

Predsjednik Uprave	Damir Skender
Član Uprave	Mirko Grbešić
Član Uprave	Milenko Erkapić
Član Uprave	Dajana Mrčela

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Osnove sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja

Temeljni konsolidirani financijskih izvještaji, dani na stranama 8 do 12, sastavljeni su u skladu sa zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija. Valuta izvještavanja je kuna.

Grupnu Saponia čine dioničko društvo Saponia d.d., Osijek, te povezana društva i to kako slijedi:

Naziv ovisnog društva	Osnovna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel Grupe u vlasništvu i glasačkim pravima	
			2016. godina	2015. godina
Mercos d.o.o.	Vanjska i unutarnja trgovina	Osijek	100%	100%
Saponia commerce d.o.o.	Vanjska i unutarnja trgovina	Ljubljana, Slovenija	-	100%
Saponia commerce d.o.o.	Vanjska i unutarnja trgovina	Beograd, Srbija	100%	100%
Dalmatien Beteiligungs G.m.b.H.	Investicijsko ulaganje	Klagenfurt, Austrija	100%	100%
Kandit d.o.o.	Proizvodnja bombona i čokolade	Osijek	100%	100%
Maraska d.d.	Proizvodnja i promet alkoholnih i bezalkoholnih pića	Zadar	75,61%	75,61%

Društvo Saponia d.d. Osijek je dana 31. prosinca 2016. godine Odlukom Uprave isknjižilo udjel u društvu Saponia –commerce d.o.o. Ljubljana zbog pokretanja postupka likvidacije društva.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Izjava o usklađenosti

Financijski izvještaji sastavljeni su sukladno sa Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI) koje je usvojila Europska Unija.

Sastavljanje financijskih izvještaja sukladno sa Zakonom o računovodstvu Republike Hrvatske i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koje je usvojila Europska Unija (MSFI) zahtijeva od Uprave da daje procjene i izvodi pretpostavke koje utječu na iskazane iznose imovine i obveza te objavu nepredviđene imovine i nepredviđenih obveza na datum financijskih izvještaja, kao i na iskazane prihode i rashode tijekom izvještajnog razdoblja. Procjene se temelje na informacijama koje su bile dostupne na datum sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja, te se stvarni iznosi mogu razlikovati od procijenjenih.

Financijski izvještaji Grupe predstavljaju zbirne iznose imovine, obveza, kapitala i rezervi Grupe na dan 31. prosinca 2016. godine te rezultate poslovanja za godinu koja je tada završila.

b) Izvještajna valuta

Financijski izvještaji pripremljeni su u hrvatskoj valuti, kuni (kn), koja je također funkcionalna valuta, zaokruženo na najbližu tisuću.

Poslovni događaji i transakcije u stranoj valuti preračunati su u kune primjenom tečaja na dan poslovnog događaja i transakcije. Sredstva i obveze izražene u stranoj valuti preračunati su po tečaju važećem na dan izvještavanja. Dobici i gubici proizašli iz promjene tečaja od dana transakcije do datuma izvještavanja evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Na dan 31. prosinca 2016. godine, službeni tečaj za 1 USD i 1 EUR bio je HRK 7,168536, odnosno HRK 7,557787 (31. prosinca 2015.: 1 USD = 6,991801 HRK; 1 EUR = 7,635047 HRK).

Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja pojedinih subjekata unutar Grupe, transakcije u valutama koje nisu funkcijska valuta subjekta, tj. u stranim valutama su evidentirane primjenom valutnih tečajeva na snazi na datum transakcije. Monetarne stavke u stranim valutama se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno preračunavaju po tečaju važećem na kraju toga razdoblja. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti koje su nominirane u stranim valutama se ponovno preračunavaju po tečaju važećem na datum utvrđivanja njihove fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti koje se vode po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno.

U priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima imovina i obveze inozemnih dijelova poslovanja Grupe preračunani su u hrvatske kune po tečajevima stranih valuta važećima na kraju svakog prikazanog izvještajnog razdoblja. Prihodi i rashodi se preračunavaju primjenom prosječnog valutnog tečaja za izvještajno razdoblje, osim kod značajnih fluktuacija valutnih tečajeva, u kom slučaju se koriste valutni tečajevi važeći na datum transakcije. Eventualne tečajne razlike iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliraju u glavnici (te pripisuju nekontrolirajućim udjelima ako postoje).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

c) Prepravljane prethodnih razdoblja

Grupa je u tijeku 2016. godine provelo određene ispravke koji se odnose na greške prethodnih razdoblja. Ukupni utjecaj prepravljane na financijske izvještaje na dan 1. siječnja 2015. i 31. prosinca 2015. godine bio je kako slijedi:

	Bilješka	Prvotno iskazani	Nakon prepravka	Učinak povećanje/ (smanjenje)
Bilanca na dan 1. siječnja 2015. godine				
Nekretnine postrojenja i oprema (i)	13	476.475	474.758	(1.717)
Nematerijalna imovina (i)	14	2.103	1.237	(866)
Ukupno dugotrajna imovina		478.578	475.995	(2.583)
Zalihe (v)	19	149.680	130.790	(18.890)
Potraživanja od kupaca (ii)	22	234.234	231.669	(2.565)
Ostala potraživanja (iii)	23	8.116	6.689	(1.427)
Ukupno kratkotrajna imovina		392.030	369.148	(22.882)
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi (iv)	24	7.590	4.246	(3.344)
UKUPNO IMOVINA		878.198	849.389	(28.809)
Preneseni gubitak (i), (ii), (iii), (iv), (v)		(34.432)	(56.214)	(21.782)
Ukupno capital		9.871	2.844	(7.027)
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		(24.561)	(53.370)	(28.809)
	Bilješka	Prvotno iskazani	Nakon prepravka	Učinak povećanje/ (smanjenje)
Bilanca na dan 31. prosinca 2015. godine				
Nekretnine postrojenja i oprema (i)	13	465.338	463.621	(1.717)
Nematerijalna imovina (i)	14	1.833	967	(866)
Ukupno dugotrajna imovina		467.171	464.588	(2.583)
Zalihe (v)	19	156.419	131.763	(24.656)
Potraživanja od kupaca (ii)	22	240.238	237.395	(2.843)
Ostala potraživanja (iii)	23	7.536	6.109	(1.427)
Ukupno kratkotrajna imovina		404.193	375.267	(28.926)
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi (iv)	24	12.584	6.736	(5.848)
UKUPNO IMOVINA		883.948	846.591	(37.357)
Preneseni gubitak (i), (ii), (iii), (iv), (v)		(36.199)	(64.445)	(28.246)
Ukupno capital		11.048	1.937	(9.111)
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		(25.151)	(62.508)	(37.357)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

c) Prepravljane prethodnih razdoblja (nastavak)

1. Aktivacija i umanjenje vrijednosti imovine u pripremi

U financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2014. godine Grupa je imala iskazanu materijalnu imovinu u pripremi u vrijednosti od 1.717 tisuća kuna, te nematerijalnu imovinu u pripremi u iznosu od 866 tisuća kuna. S obzirom da Grupa nije imala plan gore navedenu imovinu u pripremi aktivirati i koristiti te od iste u budućnosti ostvarivati ekonomsku korist, potrebno je bilo izvršiti umanjenje vrijednosti imovine u ukupnom iznosu.

U financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine gore navedeno je prepravljeno. Materijalna imovina je umanjena za 1.717 tisuća kuna, a nematerijalna imovina za 866 tisuća kuna na dan 1. siječnja 2015. godine, te je za iste iznose povećan preneseni gubitak na 1. siječnja 2015. godine te na 31. prosinca 2015. godine.

2. Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca

U financijskim izvještajima za godine završene 31. prosinca 2014. godine i 31. prosinca 2015. godine Grupa je imala iskazana nenadoknadiva potraživanja od kupaca koja nisu bila vrijednosno usklađena. Na dan 31. prosinca 2014. godine nenadoknadiva potraživanja iznosila su 2.565 tisuća kuna, a na dan 31. prosinca 2015. godine 278 tisuća kuna.

U financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine gore navedeno je prepravljeno. Potraživanja od kupaca na 1. siječnja 2015. godine umanjena su za 2.565 tisuća kuna te je za isti iznos povećan preneseni gubitak. Nadalje, potraživanja od kupaca na 31. prosinca 2015. godine umanjena su za 278 tisuća kuna, te je za isti iznos uvećan trošak ispravka vrijednosti potraživanja u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, te je temeljem toga uvećan i preneseni gubitak na 31. prosinca 2015. godine.

3. Umanjenje vrijednosti potraživanja po avansima

U financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2014. godine Grupa je imala iskazana nenadoknadiva potraživanja po avansima koja nisu bila vrijednosno usklađena.

U financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine gore navedeno je prepravljeno. Potraživanja po avansima na 1. siječnja 2015. godine umanjena su za 1.427 tisuća kuna te je za isti iznos povećan preneseni gubitak na 1. siječnja 2015. godine te sukladno tome i preneseni gubitak na 31. prosinca 2015. godine.

4. Otpis aktivnih vremenskih razgraničenja

U financijskim izvještajima za godine završene 31. prosinca 2014. godine i 31. prosinca 2015. godine Grupa je imala iskazana aktivna vremenska razgraničenja za koja je realizacija upitna, a koja nisu bila vrijednosno usklađena. Na dan 31. prosinca 2014. godine vremenska razgraničenja iznosila su 3.344 tisuća kuna, a na dan 31. prosinca 2015. godine 2.504 tisuća kuna.

U financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine gore navedeno je prepravljeno. Aktivna vremenska razgraničenja na 1. siječnja 2015. godine umanjena su za 3.344 tisuće kuna te je za isti iznos povećan preneseni gubitak na 1. siječnja 2015. godine te sukladno tome i preneseni gubitak na 31. prosinca 2015. godine. Aktivna vremenska razgraničenja na 31. prosinca 2015. godine umanjena su za 2.504 tisuća kuna te je za isti iznos povećan preneseni gubitak na 31. prosinca 2015. godine.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

c) Prepravljanje prethodnih razdoblja (nastavak)

5. Zalihe gotovih proizvoda – svođenje na stvarnu cijenu

U financijskim izvještajima za godine završene 31. prosinca 2014. godine i 31. prosinca 2015. godine Grupa nije priznala razliku između planskih i stvarnih cijena koštanja zaliha gotovih proizvoda. Zbog navedenog, na dan 1. siječnja 2015. godine zalihe gotovih proizvoda bile su precijenjene za 18.890 tisuća kuna, a na dan 31. prosinca 2015. godine za 5.766 tisuća kuna.

U financijskim izvještajima za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine gore navedeno je prepravljeno. Zalihe su na dan 1. siječnja 2015. godine umanjene za 18.890 tisuća kuna te je za isti iznos povećan preneseni gubitak na 1. siječnja 2015. godine te sukladno tome i preneseni gubitak na 31. prosinca 2015. godine. Na dan 31. prosinca 2015. godine zalihe su umanjene za 5.766 tisuću kuna te je za isti iznos povećan preneseni gubitak na 31. prosinca 2015. godine.

d) Osnova konsolidacije

Priloženi konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i subjekata pod njegovom kontrolom, tj. njegova ovisna društva, uključujući strukturirane subjekte. Kontrola je postignuta ako:

- Društvo ima prevlast, tj. moć raspolaganja u subjektu
- je Društvo izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos temeljem svog sudjelovanja u tom subjektu i
- sposobno je temeljem svoje prevlasti, tj. moći raspolaganja utjecati na svoj prinos.

Društvo ponovno procjenjuje da li ima kontrolu ako činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole.

Kad Društvo u nekom subjektu ima manje od većine glasačkih prava, ima prevlast u njemu ako su njegova glasačka prava dostatna jer mu u praksi omogućuju jednoglasno usmjeravanje bitnih aktivnosti subjekta. Društvo u procjenjivanju da li su njegova glasačka prava u subjektu dostatna da bi imalo prevlast razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel svojih glasačkih prava u odnosu na veličinu i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa
- potencijalna glasačka prava ulagatelja, drugih osoba s pravom glasa ili drugih osoba
- prava iz drugih ugovornih odnosa i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da Društvo ima ili nema sadašnju mogućnost voditi relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti takve odluke, što uključuje kako se glasovalo na prethodnim skupštinama dioničara.

Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

d) Osnova konsolidacije (nastavak)

Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima matice (Društva) i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Ukupna sveobuhvatna dobit ovisnih društava se pripisuje vlasnicima društva i vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako time dolazi do negativnog salda nekontrolirajućih udjela.

U financijskim izvještajima ovisnih društava su po potrebi provedena usklađenja radi usuglašavanja njihovih računovodstvenih politika s drugim članovima Grupe.

Prilikom konsolidacije, imovina, obveze, kapital, prihodi i rashodi te novčani tokovi iz transakcija među članovima Grupe eliminiraju se u cjelosti.

e) Poslovna spajanja

Pripajanje, tj. stjecanje ovisnih društava i poslovanja obračunava se metodom stjecanja. Naknada se kod svakog stjecanja vrednuje po fer vrijednosti, a to je ukupna fer vrijednost, na datum razmjene, dane imovine, nastalih ili preuzetih obveza Grupe prema bivšim vlasnicima stečenika i glavničkih instrumenata koje je Grupa izdala u zamjenu za kontrolu nad stečnikom. Troškovi povezani sa stjecanjem se priznaju u dobit ili gubitak kako nastaju.

Na datum stjecanja se utvrđiva stečena imovina i utvrđive preuzete obveze priznaju po njihovoj fer vrijednosti na taj datum, izuzev:

- odgođene porezne imovine ili odgođenih poreznih obveza te obveza i imovine povezanih sa sporazumima o primanjima za zaposlene, koji se priznaju i mjere sukladno MRS-u 12 „Porezi na dobit“, odnosno MRS-u 19 „Primanja zaposlenih“
- obveza ili glavničkih instrumenata koji se odnose sporazume o isplatama s temelja dionica stečenika ili isplatama s temelja dionica koje je Grupa zaključila radi zamjene sporazuma o isplati s temelja dionica stečenika, koji se mjere sukladno MSFI-ju 2 „Isplate s temelja dionica“ (v. bilješku 3.16.2) i
- imovine (ili skupina za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ukinuti dijelovi poslovanja“, koja se mjeri sukladno tome standardu.

Goodwill se iskazuje kao razlika zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu iznad neto iznosa na datum stjecanja utvrđive stečene imovine i utvrđivih preuzetih obveza. Ako ponovnom procjenom bude utvrđeno da je udio Grupe u fer vrijednosti utvrđive neto imovine stečenika viši od zbroja prenesene naknade, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, višak se priznaje odmah u dobit ili gubitak kao dobit od povoljne kupnje.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

e) Poslovna spajanja (nastavak)

Nekontrolirajući udjeli koji predstavljaju postojeće vlasničke udjele po kojima vlasnici imaju pravo na razmjern udjel u neto imovini subjekta u slučaju likvidacije smiju se prilikom prvog knjiženja vrednovati, ili po fer vrijednosti, ili po razmjernom udjelu nekontrolirajućeg udjela u priznatim iznosima utvrdive neto imovine stečenika. Metoda vrednovanja se bira za svaku pojedinačnu transakciju. Ostale vrste nekontrolirajućih udjela se vrednuju po fer vrijednosti ili nekoj drugoj osnovici ako ju propisuje neki drugi MSFI.

Kad naknada koju Grupa prenosi u sklopu poslovnog spajanja uključuje imovinu ili obveze proizašle iz sporazuma o nepredviđenoj naknadi, ta se naknada vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja i uključuje u naknadu koja se prenosi u sklopu poslovnog spajanja. Promjene fer vrijednosti nepredviđene naknade koje udovoljavaju kriterijima prihvatljivosti kao naknade u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja se usklađuju retrospektivno, zajedno s pripadajućim usklađenjima goodwilla. Usklađenja u razdoblju vrednovanja su ona usklađenja koja su posljedica dodatnih saznanja o činjenicama i okolnostima koja su postojala na datum stjecanja a koja su stečena u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja koje ne smije biti dulje od godine dana računajući od datuma stjecanja.

Način kasnijeg obračunavanja promjena fer vrijednosti nepredviđene naknade koje ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti kao usklađenja u razdoblju vrednovanja ovisi o načinu na koji je nepredviđena naknada razvrstana. Nepredviđena naknada iskazana u glavnici se vrednuje ponovno na kasnije izvještajne datume i njeno plaćanje u kasnijim razdobljima se obračunava i iskazuje u glavnici. Nepredviđena naknada razvrstana kao imovina ili obveza se na kasniji izvještajni datum vrednuje u skladu s MRS-om 39 ili MRS-om 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina“, ovisno o tome što je primjereno, dok se pripadajući dobiti i gubitci iskazuju u dobiti ili gubitku.

Kod poslovnog spajanja koje se odvija u fazama, udjeli koje je Grupa prije toga imala u stečenom subjektu ponovno se vrednuju po fer vrijednosti na datum stjecanja (tj. datum na koji Grupa stječe kontrolu), dok se eventualno proizašla dobit, odnosno gubitak priznaje u dobit ili gubitak. Iznosi s naslova udjela u stečeniku prije stjecanja koji su prethodno bili priznati u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit i gubitak ako bi takav postupak bio primjeren da je došlo do prodaje toga udjela.

Ako prvo knjiženje poslovnog spajanja nije dovršeno do kraja izvještajnog razdoblja u kojem je došlo do spajanja, Grupa iskazuje provizorne iznose po stavkama koje nisu konačno obračunane. Provizorni iznosi se usklađuju tijekom razdoblja mjerenja (v. gore) ili se priznaje dodatna imovina ili dodatne obveze u skladu s novim saznanjima o činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum stjecanja koje bi, da su bile poznate, utjecale na iznose priznate na taj datum.

f) Osnova financijskog prikaza

Financijski izvještaji su sastavljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određenih financijskih instrumenata, koji su iskazani u revaloriziranim iznosima kao i pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Financijski izvještaji koje je Grupa pripremila su konsolidirani financijski izvještaji.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

g) Goodwill

Goodwill koji nastaje poslovnim spajanjem se knjiži po trošku utvrđenom na datum preuzimanja, tj. stjecanja subjekta umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Radi testiranja na umanjenje, goodwill se raspoređuje na svaku jedinicu Grupe koja stvara novac (ili skupine takvih jedinica) od koje se očekuju koristi od sinergija koje proizlaze iz spajanja.

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoje naznake o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadiivi iznos jedinice koja stvara novac niži od njezinog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umanju knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na ostalu imovinu jedinice koja stvara novac na temelju knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac.

Gubitak uslijed umanjenja vrijednosti goodwilla izravno se knjiži u dobit ili gubitak iskazan u konsolidiranom izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti/računu dobiti i gubitka. Jednom priznati gubitak od umanjenja goodwilla se ne poništava u idućim razdobljima.

Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos goodwilla ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od prodaje.

Negativni goodwill proizašao je kao višak udjela Grupe u fer vrijednosti prepoznatljive imovine i obveza povezanog društva, ovisnog društva ili subjekta pod zajedničkom kontrolom na datum stjecanja iznad troška stjecanja. Negativan goodwill priznaje se u prihode na temelju analize okolnosti uslijed kojih je nastao iznos goodwilla. U onoj mjeri u kojoj se može pripisati gubicima ili troškovima predviđenim na datum stjecanja, negativan goodwill se knjiži kao prihod u razdoblju u kojem su ti gubici ili troškovi nastali. U onoj mjeri u kojoj negativan goodwill premašuje ukupnu fer vrijednost stečene prepoznatljive nemonetarne imovine, priznaje se odmah kao prihod.

e) Priznavanje prihoda

Prihodi od prodaje priznaju se prilikom isporuke robe i prijenosa vlasništva u iznosima koji su iskazani u računima, umanjena za eventualne poreze i popuste.

Prihodi od kamata priznaju se po načelu obračunanih kamata na temelju nepodmirene glavnice i po efektivnim kamatnim stopama koje su u primjeni.

Prihodi od dividendi se priznaju u trenutku kad su utvrđena prava dioničara na primitak dividende.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

e) Priznavanje prihoda (nastavak)

Bezuvjetne državne potpore vezane uz biološku imovinu mjerenu po fer vrijednosti umanjenu za procijenjene troškove do trenutka prodaje trebaju biti priznate kao prihod onda, i samo onda kad potpore dospiju. Ako su državne potpore, vezane uz biološku imovinu mjerenu po fer vrijednosti umanjenu za procijenjene troškove do trenutka prodaje uvjetovane, uključujući i mogućnost da državne potpore zahtijevaju od subjekta da ne ulazi u određenu poljoprivrednu aktivnost, subjekt treba priznati potpore kao prihod onda i samo onda kada se ispune uvjeti vezani uz potpore.

f) Državne potpore

Državne potpore se ne priznaju sve dok ispunjenje uvjeta za dobivanje državne potpore i primitak potpore ne postanu realno izvjesni. Državne potpore se priznaju u dobit i gubitak sustavno kroz razdoblje u kojem Grupa troškove koji trebaju biti pokriveni potporom priznaje kao rashod.

Konkretno, državne potpore kod kojih je osnovni uvjet da Grupa nabavi, izgradi ili na neki drugi način stekne dugotrajnu imovinu se priznaju u izvještaju o financijskom položaju kao prihodi budućih razdoblja i prenose u dobit i gubitak sustavno i racionalno tijekom korisnog vijeka predmetne imovine. Potraživanja temeljem državnih potpora s naslova nadoknade već nastalih troškova ili gubitaka ili radi pružanja trenutačne financijske potpore Grupi bez budućih povezanih troškova se priznaju u dobit i gubitak razdoblja u kojem nastane potraživanje po njima. Pogodnost državnog zajma odobrenog po kamatnoj stopi nižoj od tržišne se obračunava kao državna potpora i iskazuje kao razlika između primljenih sredstava i fer vrijednosti zajma na temelju kamatnih stopa koje prevladavaju na tržištu.

h) Najmovi

Najmovi se svrstavaju u financijske najmove kad god se gotovo svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na najmoprimca tijekom trajanja najma. Svi drugi najmovi svrstani su u poslovne najmove.

Grupa kao davatelj najma

Potraživanja temeljem financijskih najмова se knjiže kao potraživanja u iznosu neto ulaganja grupe u najam. Prihodi od financijskog najma se raspoređuju na obračunska razdoblja kako bi odražavali konstantnu periodičku stopu povrata na otvoreno stanje neto ulaganja grupe temeljem najмова.

Prihodi od poslovnog najma se priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma. Početni direktni troškovi nastali u fazi pregovaranja i ugovaranja uvjeta poslovnog najma se pripisuju knjigovodstvenom iznosu predmeta najma i priznaju pravocrtno tijekom razdoblja najma.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

h) Najmovi (nastavak)

Grupa kao korisnik najma

Imovina koja je predmetom financijskog najma priznaje se kao imovina Grupe po fer vrijednosti na početku najma ili po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma ako je niža. Povezana obveza prema najmodavcu iskazuje se u izvještaju o financijskom položaju kao obveza za financijski najam.

Plaćanja temeljem najma se raspoređuju između financijskih troškova i umanjenja obveze za najam kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obveze. Financijski troškovi izravno terete račun dobiti i gubitka. Nepredviđene najamnine se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

Naknade za najam koje se plaćaju u okviru poslovnih najmova priznaju se kao rashod pravocrtno tijekom trajanja najma, osim ako neka druga sustavna osnova ne bi kvalitetnije odražavala vremensku dinamiku konzumiranja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu. Nepredviđene najamnine temeljem poslovnih najmova se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem nastaju.

U slučaju stimulacije primljene s ciljem zaključenja poslovnog najma, stimulacija se priznaje kao obveza. Ukupna korist stimulacije priznaje se kao smanjenje troška najma na pravocrtnoj osnovi, osim ako neka druga sustavna osnova ne bi kvalitetnije odražavala vremensku dinamiku konzumiranja ekonomskih koristi od sredstva koje se drži u najmu.

i) Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman tečajnih razlika

Sva sredstva i obveze u stranim sredstvima plaćanja preračunate su po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke važećem na datum izvještavanja.

Negativne tečajne razlike odnosno pozitivne tečajne razlike nastale preračunom svih obveza i potraživanja u stranim sredstvima plaćanja na protuvrijednost u kunama iskazuju se u računu dobiti i gubitka.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

j) Oporezivanje

Porez na dobit za tekuću godinu određuje se na temelju rezultata za godinu usklađenog za stavke koje nisu oporezive ili ne predstavljaju porezno priznati trošak. Porez na dobit izračunava se primjenom stopa utvrđenih do kraja izvještajnog razdoblja. Po potrebi se utvrđuju rezerviranja za porez na dobit.

Odgođeni porezi nastaju temeljem privremene razlike u neto poreznom učinku između knjigovodstvenih iznosa imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i njihovih iznosa za potrebe oporezivanja.

Odgođena porezna imovina i obveze utvrđuju se primjenom poreznih stopa za koje se očekuje da će biti primjenjive na oporezivu dobit u godinama u kojima se očekuje povrat ili podmirenje privremenih razlika. Odgođena porezna imovina priznaje se za prijenos u iduće porezno razdoblje kao neiskorišteni porezni gubitak, odnosno porezni kredit u onoj mjeri u kojoj je izvjesno da će biti ostvarena oporeziva dobit u budućem razdoblju koja će omogućiti korištenje neiskorištenih poreznih gubitaka i poreznih kredita.

Obveza poreza na dobit utvrđuje se na temelju iznosa poreza koji se plaćaju u skladu s poreznim zakonima i propisima na ostvareni rezultat Grupe.

k) Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina iskazuju se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti.

Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina u pripremi iskazuju se po trošku umanjenom za priznate gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija ove imovine počinje u trenutku u kojem je imovina stavljena u uporabu.

Amortizacija se obračunava tako da se nabavna ili procijenjena vrijednost imovine, osim zemljišta i zgrada u izgradnji, otpisuje tijekom procijenjenog korisnog vijeka trajanje imovine primjenom pravocrtne metode, kako je prikazano:

	2016.	2015.
Nematerijalna imovina	2-4 godine	2-4 godine
Građevinski objekti	10-40 godina	10-40 godina
Postrojenja i oprema	2-13 godina	2-13 godina

Biološka imovina se vrednuje kod početnog priznavanja i na svaki datum bilance po fer vrijednosti umanjenoj za procijenjene troškove prodaje, izuzev u slučaju kada se fer vrijednost ne može pouzdano utvrditi. Poljoprivredni proizvodi ubrani žetvom vrednovani su po fer vrijednosti umanjenoj za procijenjene troškove prodaje u trenutku žetve.

Za biološku imovinu koja se vrednuje po trošku, amortizacija se evidentira kao trošak razdoblja, a obračunava se koristeći funkcionalnu metodu u razdoblju od 20 godina.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

l) Dugotrajna imovina namijenjena prodaji

Dugotrajna imovina i grupa za otuđenje klasificirani kao namijenjeni prodaji vrednuju se po nižoj od knjigovodstvene i fer vrijednost imovine umanjena za troškove prodaje. Dugotrajna imovina i grupa za otuđenje mogu se klasificirati kao namijenjeni prodaji ako će njihova knjigovodstvena vrijednost biti nadoknađena kroz prodaju prije nego nastavkom uporabe. Da bi to bio slučaj, imovina i grupa za otuđenje moraju biti raspoloživi za trenutnu prodaju u postojećem stanju i prodaja mora biti vrlo vjerojatna.

Kriterij za priznavanje je da ista treba biti prodana unutar godine dana od dana kvalificiranja.

Događaji ili okolnosti mogu produžiti razdoblje za dovršenje prodaje preko jedne godine. Produženje razdoblja potrebnog da bi se završila prodaja ne isključuje imovinu (ili grupu za otuđenje) od klasificiranja kao one koja je namijenjena za prodaju ako je odgoda uzrokovana događajima ili okolnostima izvan kontrole subjekta i postoji dovoljno dokaza da će subjekt ostati u skladu s planom prodaje imovine (ili grupe za otuđenje).

m) Umanjenja

Na svaki kraj izvještajnog razdoblja, Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine kako bi utvrdila da li postoje naznaka da je došlo do gubitaka zbog umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina grupe se također raspoređuje na pojedine jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja.

Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i nematerijalna imovina koja još nije raspoloživa za uporabu se testira na umanjenje jednom godišnje te svaki puta kad postoji naznaka o mogućem umanjenju imovine.

Nadoknadivi iznos je veći iznos uspoređujući fer vrijednost umanjenu za troškove prodaje i vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo za koje procjene budućih novčanih tokova nisu bile usklađene.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim kod sredstva iskazanog u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti proizašlo iz revalorizacije sredstva.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

m) Umanjenja (nastavak)

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva na način da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka od umanjenja na tom sredstvu (jedinici koja generira novac). Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje u revaloriziranom iznosu, u kom slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

n) Ulaganja u pridružena društva

Pridruženo društvo je subjekt u kojem Grupa ima značajan utjecaj, ali koje nije ni ovisno društvo, niti udjel u zajedničkom ulaganju, tj. pothvatu. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama u društvu koje je predmetom ulaganja, ali ne i kontrola ili zajednička kontrola nad tim politikama.

U ovim konsolidiranim financijskim izvještajima, rezultati, imovina i obveze pridruženih društava su iskazani po metodi udjela. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju iskazuju po trošku usklađenom za sve promjene udjela Grupe u dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženog društva. Ako je udio Grupe u gubitku pridruženog društva veći od njenog udjela u pridruženom društvu, koji obuhvaća i sve dugoročne udjele koji su suštinski dio neto ulaganja Grupe u pridruženo društvo, ona prestaje priznavati svoj udio u budućim gubicima. Dodatni gubici se priznaju samo u visini pravnih ili izvedenih obveza Grupe ili plaćanja koje je Grupa izvršila u ime pridruženog društva.

Svaki višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u fer vrijednosti utvrdive imovine, utvrdivih nastalih i nepredvidivih obveza pridruženog društva koji su priznati na dan stjecanja, priznaje se kao goodwill, koji se uključuje u knjigovodstveni iznos ulaganja. Svaki višak udjela Grupe u neto fer vrijednosti utvrdive imovine, utvrdivih nastalih obveza i nepredviđenih obveza iznad troška stjecanja se nakon ponovne procjene priznaje odmah u dobit i gubitak.

Potreba za priznavanjem i iznos gubitaka uslijed umanjenja udjela Grupe u pridruženom društvu se utvrđuju u skladu s kriterijima iz MRS-a 39. Cijela knjigovodstvena vrijednost udjela, uključujući goodwill, se podvrgava provjeri umanjenja vrijednosti sukladno MRS-u 36 „Umanjenje imovine“ kao jedno sredstvo usporedbom njegovog nadoknadivog iznosa, a to je viši iznos od uporabne vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje, s njegovom knjigovodstvenom vrijednosti. Svaki priznati gubitak uslijed umanjenja ulazi u knjigovodstvenu vrijednost udjela. Poništenje gubitka uslijed umanjenja vrijednosti se priznaje u skladu s MRS-om 36 do iznosa za koji se nadoknadi iznos udjela kasnije povećao.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

n) Ulaganja u pridružena društva (nastavak)

Dobici i gubici iz transakcija između društva koje je član grupe i pridruženog društva unutar Grupe se u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe priznaju samo do iznosa udjela u tom pridruženom društvu koji se ne odnose na Grupi.

o) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome što je niže. Trošak se utvrđuje primjenom metode prosječnog ponderiranog troška. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu umanjenu za sve procijenjene troškove dovršenja i troškove marketinga, prodaje i distribucije.

Zalihe sitnog inventara se vode po nabavnoj cijeni. Sitan inventar se otpisuje 100% prilikom stavljanja u uporabu.

Zalihe trgovačke robe iskazuju se po troškovima nabave sve dok su troškovi nabave niži ili jednaki neto prodajnoj vrijednosti. Troškove nabave čini neto faktorna vrijednost robe uvećana za zavisne troškove.

p) Potraživanja po osnovi prodaje (potraživanja od kupaca)

Potraživanja od kupaca iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti po osnovi procijenjenih iznosa za koje se očekuje da neće biti naplaćeni.

q) Trezorske dionice

Vlastite dionice u posjedu Grupe na kraju izvještajnog razdoblja označene su kao trezorske dionice i iskazuju se po trošku stjecanja. Navedene dionice tretiraju se kao umanjenje glavnice Grupe. Dobit i gubitak od prodaje vlastitih dionica iskazuje se kao kapitalna dobit / (gubitak).

r) Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti sastoje se od stanja na računima kod banaka i novca u blagajni te ulaganja i depozita s dospjećem do tri mjeseca.

s) Obveze prema dobavljačima

Obveze prema dobavljačima iskazuju se po amortiziranom trošku.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

t) Ulaganja

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum trgovanja, a to je datum na koji je ulaganje kupuje ili prodaje temeljem ugovora čiji uvjeti nalažu isporuku ulaganja u roku utvrđenom na predmetnom tržištu i početno se mjere po fer vrijednosti uvećanoj za troškove transakcije, osim one financijske imovine koja je svrstana u kategoriju kod koje se promjene fer vrijednosti iskazuju u računu dobiti i gubitka, koja se početno mjeri po fer vrijednosti.

Financijska imovina je razvrstana u sljedeće kategorije: financijska imovina "po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka", "ulaganja koja se drže do dospelosti", "financijska imovina raspoloživa za prodaju" te "dani zajmovi i potraživanja". Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijskog sredstva i određuje se kod prvog priznavanja.

Grupa je svoje dionice i ulaganja u fondove klasificiralo kao raspoložive za prodaju jer namjera Grupe nije da ostvari dobit iz trgovanja sa vrijednosnim papirima. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena fer vrijednosti se priznaju izravno u glavnici u sklopu revalorizacijske pričuve za ulaganja, izuzev gubitaka zbog umanjenja vrijednosti, kamata koje se izračunavaju metodom efektivne kamate i tečajnih razlika po monetarnoj imovini, koji se svi priznaju izravno u računu dobiti i gubitka. Kod prodaje ili utvrđenog umanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili kumulativni gubitak prethodno priznat u sklopu revalorizacijske pričuve za ulaganja se uključuje u račun dobiti i gubitka razdoblja.

Dividende na glavnicike instrumente svrstane u portfelj imovine raspoložive za prodaju se priznaju u računu dobiti i gubitka kad je utvrđeno pravo grupe na primitak dividende.

Fer vrijednost monetarne imovine raspoložive za prodaju koja je denominirana u stranoj valuti se određuje u valuti u kojoj je imovina denominirana i zatim preračunava po spot tečaju na kraju izvještajnog razdoblja. Promjena fer vrijednosti koja je povezana s tečajnim razlikama koje su posljedica promjene amortiziranog troška sredstva se priznaje u računu dobiti i gubitka, a druge promjene se priznaju u glavnici.

Potraživanja po danim zajmovima i druga potraživanja s fiksnim ili odredivim plaćanjima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu su svrstana u dane zajmove i potraživanja. Zajmovi i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne kamate, umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja. Prihodi od kamata se priznaju primjenom efektivne kamatne stope, izuzev kod kratkoročnih potraživanja, kod kojih priznavanje kamata ne bi bilo materijalno značajno.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

u) Umanjenja vrijednosti financijske imovine

Na svaki kraj izvještajnog razdoblja pregledava se financijska imovina, kako bi se ustanovilo postojanje objektivnih razloga za umanjene vrijednosti. Ukoliko postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknadivi iznos te imovine.

Dani zajmovi iskazani su na neto principu, umanjeni za vrijednosna usklađenja formirana zbog nenaplativosti.

Vrijednosna usklađenja se formiraju zbog umanjivanja vrijednosti zajmova temeljem redovnih pregleda stanja, kako bi se smanjila knjigovodstvena vrijednost danih zajmova do nadoknadivog iznosa. Očekivani novčani primici i izdaci za portfelj sličnih kredita procjenjuju se temeljem postojećeg iskustva uzimajući u obzir kreditni rejting komitenata kojima su odobreni zajmovi i kašnjenja u naplati redovnih ili zatezних kamata. Vrijednosna usklađenja priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Ukoliko je zajam nenaplativ, a sve pravne procedure su dovršene, te je poznat konačni iznos gubitka, zajam se direktno otpisuje. Ako se u sljedećem razdoblju iznos gubitka od umanjivanja vrijednosti smanji, a umanjivanje se direktno može povezati s događajem koji se dogodio nakon otpisa, iznos smanjenja umanjivanja vrijednosti se tada prihoduje u računu dobiti i gubitka.

v) Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje onda i samo onda ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze.

Rezerviranja se preispituju na svaki kraj izvještajnog razdoblja i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Gdje je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena priznaje se kao trošak kamata.

w) Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena

Kod primjene računovodstvenih politika Društva Uprava treba davati prosudbe, procjene i izvoditi pretpostavke o knjigovodstvenim iznosima imovine i obveza koje nisu vidljive iz drugih izvora. Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena.

Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

2. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

x) Ključne računovodstvene prosudbe i ključni izvori neizvjesnosti procjena (nastavak)

Procjene su korištene, ali ne i ograničene na razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, ispravke vrijednosti zaliha i umanjenja vrijednosti potraživanja, priznavanje odgođene porezne imovine i rezerviranja za sudske sporove.

i. Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Grupa procjenjuje vijek trajanja imovine na kraju svakog godišnjeg izvještajnog perioda. Tijekom godine nije bilo promjene u vijeku trajanja imovine.

ii. Ispravak vrijednosti zaliha

Grupa na svaki izvještajni datum preispituje knjigovodstvenu vrijednost svojih zaliha i po potrebi provodi usklađenje vrijednosti. Društvo provodi usklađenje vrijednosti za zalihe sirovina za koje je utvrdilo da su zastarjele.

iii. Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca

Grupa procjenjuje knjigovodstvene vrijednosti potraživanja od kupaca na svaki izvještajni datum te provodi potrebna vrijednosna usklađenja. Usklađenje vrijednosti za potraživanja od kupaca se knjiži na temelju iskustva s nenaplaćenim potraživanjima u proteklim razdobljima te analizi tekućeg financijskog položaja kupca.

iv. Porez na dobit

Porezni izračuni se izvode na temelju tumačenja sadašnjih poreznih zakona i propisa. Takvi izračuni koji podržavaju povrat poreza moraju biti pregledani i odobreni od strane lokalnih poreznih vlasti.

Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će se povezana porezna korist moći realizirati. U određivanju iznosa odgođenog poreza koji se može priznati, potrebne su značajne procjene, koje se temelje na vjerojatnom izračunu vremena i razini buduće oporezive dobiti zajedno s budućom planiranom strategijom poreza.

v. Posljedice određenih sudskih sporova

Društvo je stranka u parnicama i postupcima nastalim u uobičajenom tijeku poslovanja. Uprava koristi procjene vjerojatnog ishoda pravnih postupaka te na dosljednoj osnovi priznaje rezerviranja za obveze Društva koje proizlaze iz tih postupaka.

y) Segmentalna analiza

Grupa je u bilješci 4 prikazala segmentalnu analizu svojih prihoda između prodaje u zemlji i inozemstvu. Zbog povezanosti prodaje, ne postoji segmentalna analiza troškova, imovine i obveza.

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (MSFI)

3.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U tekućem financijskom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene i dopune postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila ih je Europska unija:

- **Izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“, MSFI-ja 12 „Objavljivanje udjela u drugim subjektima“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** – „Investicijski subjekti: primjena izuzeća od konsolidacije“, usvojene u Europskoj uniji 22. rujna 2016. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),
- **Izmjene MSFI-ja 11 „Zajednički poslovi“** – „Računovodstvo stjecanja udjela u zajedničkom upravljanju“, usvojeni u Europskoj uniji 24. studenoga 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),
- **Izmjene MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvještaja“** – „Inicijativa u vezi objavljivanja“, usvojene u Europskoj uniji 18. prosinca 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),
- **Izmjene MRS-a 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS-a 38 „Nematerijalna imovina“** – „Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine“, usvojene u Europskoj uniji 2. prosinca 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),
- **Izmjene MRS-a 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS-a 41 „Poljoprivreda“** – „Plodonosne biljke“ usvojene u Europskoj uniji 23. studenoga 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),
- **Izmjene MRS-a 19 „Primanja zaposlenih“** – „Planovi definiranih naknada: doprinosi koje uplaćuju zaposleni“, usvojene u Europskoj uniji 17. prosinca 2014. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015.),
- **Izmjene MRS-a 27 „Odvojeni financijski izvještaji“** – „Metoda udjela u odvojenim financijskim izvještajima“, usvojene u Europskoj uniji 18. prosinca 2015. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.)
- **Izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2010.-2012.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 17. prosinca 2014. godine (primjenjive na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. veljače 2015.),

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (MSFI) (NASTAVAK)

3.1. Prva primjena novih izmjena postojećih standarda koje su na snazi za tekuće izvještajno razdoblje (nastavak)

U tekućem financijskom razdoblju na snazi su sljedeće izmjene i dopune postojećih standarda i nova tumačenja koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila ih je Europska unija:

- **Izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2012.-2014.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta, usvojene u Europskoj uniji 15. prosinca 2015. godine (primjenjive na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.),

Usvajanje navedenih izmjena i dopuna postojećih standarda i tumačenja nije dovelo do materijalnih promjena financijskih izvještaja Grupe.

3.2. Standardi i tumačenja koje je izdao IASB i koji su usvojeni u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Na datum odobrenja financijskih izvještaja bili su objavljeni, ali ne i na snazi sljedeći novi standardi te izmjene postojećih standarda, koje je objavio OMRS i usvojila ih je Europska unija:

- **MSFI 9 „Financijski instrumenti“**, usvojen u Europskoj uniji 22. prosinca 2016. (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **MSFI 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** te izmjene MSFI-ja 15 „Datum stupanja MSFI-ja 15 na snagu“, usvojeni u Europskoj uniji 22. rujna 2016. godine (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.).

3.3. Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS još neusvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, o čijem usvajanju Europska unija još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve u cjelini)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (MSFI) (NASTAVAK)

3.3 Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS još neusvojeni u Europskoj uniji (nastavak)

- **MSFI 14 „Regulativom propisane razgraničene stavke“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016.) – Europska komisija odlučila je postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije,
- **MSFI 16 „Najmovi“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019.),
- **Izmjene MSFI-ja 2 „Plaćanja temeljena na dionicama“** – „Klasifikacija i mjerenje platnih transakcija temeljenih na dionicama“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **Izmjene MSFI-ja 4 „Ugovori o osiguranju“** – „Primjena MSFI-ja 9 ‘Financijski instrumenti’ u sprezi s MSFI-jem 4 ‘Ugovori i osiguranju’“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. ili ona u kojima se MSFI 9 „Financijski instrumenti“ prvi puta primjenjuje),
- **Izmjene MSFI-ja 10 „Konsolidirani financijski izvještaji“ i MRS-a 28 „Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima“** – „Prodaja odnosno ulog imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata“ te daljnje izmjene (prvobitno određeni datum stupanja na snagu odgođen je do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela),
- **Izmjene MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“** – pojašnjenje MSFI-ja 15 „Prihodi od ugovora s kupcima“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **Izmjene MRS-a 7 „Izvešće o tijeku novca“** – „Inicijativa u vezi s objavljivanjem“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.),
- **Izmjene MRS-a 12 „Porezi na dobit“** – „Priznavanje odgođene porezne imovine po osnovi nerealiziranih gubitaka“ (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017.),
- **Izmjene MRS-a 40 „Ulaganja u nekretnine“** – „Prijenos ulaganja u nekretnine“ (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH MEĐUNARODNIH STANDARDARDA FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (MSFI) (NASTAVAK)

3.3 Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS još neusvojeni u Europskoj uniji (nastavak)

- **Izmjene raznih standarda pod nazivom „Dorada MSFI-jeva iz ciklusa 2014.-2016.“** proizašle iz projekta godišnje dorade MSFI-jeva (MSFI 1, MSFI 12 i MRS 28), prvenstveno radi otklanjanja nepodudarnosti i pojašnjenja teksta (izmjene MSFI-ja 12 primjenjuju se na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2017. godine, a izmjene MSFI-ja 1 i MRS-a 28 na godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.),
- **Tumačenje IFRIC-a br. 22 „Transakcije i predujmovi u stranim valutama“** (na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018.).

Grupa predviđa da usvajanje navedenih standarda te izmjene postojećih standarda neće imati materijalan utjecaj na financijske izvještaje Grupe u razdoblju njihove prve primjene.

Ostaje neregulirano pitanje računovodstva zaštite financijske imovine i financijskih obveza s obzirom na to da načela računovodstva zaštite u Europskoj uniji još nisu usvojena.

Prema procjenama Grupe, primjena računovodstva zaštite na financijsku imovinu i financijske obveze iz **MRS-a 39 „Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje“**s datumom izvještaja o financijskom položaju ne bi značajno utjecala na financijske izvještaje.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

4. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA

	2016.	2015.
Prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga u zemlji	596.204	592.306
Prihodi od prodaje proizvoda, robe i usluga u inozemstvu	<u>521.332</u>	<u>506.291</u>
	<u>1.117.536</u>	<u>1.098.597</u>

Izveštajni segmenti sastavni su dio internih financijskih izvještaja. Interne financijske izvještaje redovito pregledava Uprava Grupe koja je i glavni donositelj poslovnih odluka te koja na osnovu njih ocjenjuje uspješnost poslovanja i donosi poslovne odluke.

Grupa prati svoje poslovanje kroz sljedeće poslovne segmente:

- Deterdženti
- Konditorski proizvodi
- Alkoholna i bezalkoholna pića
- Ostalo

Analiza prihoda po vrsti djelatnosti

Slijedi analiza poslovnih prihoda poslovanja Grupe po izvještajnim segmentima koji su prikazani u skladu s MSFI 8 te usklada rezultata poslovanja po segmentima sa dobiti ili gubitkom od oporezivanja prikazanim u konsolidiranom izvještaju o dobiti i gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Prikazani prihodi odnose se na prihode od prodaje i ostale prihode ostvarene prodajom vanjskim kupcima.

Prodaja među izvještajnim segmentima eliminira se prilikom konsolidacije.

	Prihodi od prodaje		Ostali prihodi		Dobit / (gubitak) iz poslovanja	
	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.
Deterdženti	724.460	734.973	5.341	4.065	25.714	34.268
Konditorski proizvodi	278.943	247.967	4.391	1.628	1	(5.894)
Alkoholna i bezalkoholna pića	114.133	115.657	3.270	3.329	10.395	11.424
Ostalo	-	-	-	-	738	54
Ukupno	<u>1.117.536</u>	<u>1.098.597</u>	<u>13.002</u>	<u>9.022</u>	<u>36.848</u>	<u>39.852</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

5. OSTALI PRIHODI

	2016.	2015.
Prihod od naplate šteta	5.267	2.078
Prihod od interne realizacije	2.897	2.382
Prihod od viškova	938	1.214
Državne potpore	505	505
Prihod od prodaje materijala, rezervnih dijelova, ambalaže	337	758
Prihod od ukidanja rezervacija	267	75
Prihod od prodaje materijalne imovine	171	-
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	90	17
Prihod od otpisa obveza	36	6
Ostali razni prihodi	2.494	1.987
	13.002	9.022

6. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	2016.	2015.
Utrošene sirovine	379.229	378.652
Utrošena ambalaža	80.133	78.854
Utrošeni mirisi	34.564	32.084
Utrošena energija i para	33.416	37.792
Utrošena PET ambalaža	19.362	18.675
Utrošeni rezervni dijelovi	5.438	4.685
Utrošeni materijal za tekuće i investicijsko održavanje	4.470	4.142
Otpis sitnog inventara	2.696	2.801
Utrošeni ostali materijal	5.319	5.061
	564.627	562.746

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2016.	2015.
Neto plaće	70.204	67.867
Porezi i doprinosi iz bruto plaća i naknada na plaće	24.139	23.130
Doprinosi na bruto plaće i naknade na plaće	15.918	15.654
	110.261	106.651

Na kraju izvještajnog razdoblja Grupa je zapošljavala 1.363 zaposlenih (31. prosinca 2015. godine: 1.345 zaposlenih).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

8. AMORTIZACIJA

	2016.	2015.
Amortizacija materijalne imovine	53.400	48.972
Amortizacija nematerijalne imovine	524	486
	53.924	49.458

9. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	2016.	2015. prepravljeno
Troškovi marketinga i propagande	256.510	240.120
Troškovi skladištenja i distribucije	18.071	18.811
Ostali troškovi zaposlenika	16.826	17.088
Troškovi prijevoza i telekomunikacija	12.300	12.996
Trošak privremenog zapošljavanja	6.662	5.895
Premije osiguranja	4.981	4.305
Troškovi održavanja	4.103	3.404
Neproizvodne usluge	3.965	3.915
Naknade za autoceste i tehnički pregledi	3.754	3.646
Reprezentacija	3.613	4.170
Naknada za ambalažu	3.355	4.275
Troškovi najamnina	3.285	2.061
Voda	2.811	2.857
Porezi i doprinosi koji ne ovise o rezultatu	2.745	2.173
Trošak danih rabata kupcima te usklađenja s dobavljačima	1.399	2.623
Bankovne provizije i članarine	1.814	2.284
Troškovi čuvanja imovine	1.478	1.487
Vrijednosno usklađenje i otpis potraživanja od kupaca	1.079	1.629
Ispravak vrijednosti zaliha	1.039	7.315
Manjkovi	847	246
Nabavna vrijednost prodanih sirovina i materijala	184	307
Otpis aktivnih vremenskih razgraničenja	-	2.505
Neotpisana vrijednost rashodovane i prodane materijalne imovine	-	434
Ostali rashodi	5.371	5.481
	356.192	350.027

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

10. NETO FINANCIJSKI RASHODI

	2016.	2015.
Pozitivne tečajne razlike	8.474	5.449
Prihodi od kamata	2.991	2.113
Prihodi od realizacije financijske imovine (udjeli)	2.258	1.780
Ostali financijski prihodi	114	90
Ukupno financijski prihodi	13.837	9.432
Troškovi kamata	(15.509)	(18.352)
Negativne tečajne razlike	(5.996)	(5.517)
Rashodi od realizacije financijske imovine (udjeli)	(2.365)	(3.965)
Ukupno financijski rashodi	(23.870)	(27.834)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(10.033)	(18.402)

11. POREZ NA DOBIT

Usklađenje računovodstvene dobiti i porezne osnovice prikazano je kako slijedi:

	2016.	2015.
Računovodstvena dobit prije oporezivanja	26.815	12.901
Porezno nepriznati rashodi	4.914	5.529
Prihodi koji se ne oporezuju	(284)	(2.158)
Reinvestirana dobit	-	(26.600)
Oporeziva dobit tekuće godine	31.445	(10.328)
Porezni gubitak raspoloživ za prijenos u buduća razdoblja	(56.971)	(71.672)
Trošak poreza na dobit	5.272	383

Porez na dobit iskazali su Saponia d.d., Osijek u iznosu 5.259 tisuća kuna (2015.: 369 tisuća kuna) i Dalmatien Betiligungs GmbH, Klagenfurt u iznosu od 13 tisuća kuna (2015.: 14 tisuća kuna). Maraska d.d., Zadar ostvarila je poreznu dobit u iznosu od 10.349 tisuće kuna (2015.: poreznu dobit u iznosu 7.849 tisuća kuna). Za taj iznos umanjeni su porezni gubici iz prethodnih godina, te je iskazan ukupan porezni gubitak za prijenos od 8.311 tisuća kuna. Kandid d.o.o., Osijek ostvario je porezni gubitak u iznosu od 5.067 tisuće kuna što je zajedno s poreznim gubicima prethodnih godina rezultiralo ukupnim poreznim gubitkom za prijenos od 35.716 tisuće kuna. Mercos d.o.o., Osijek iskazao je porezni gubitak od 13 tisuća kuna te ukupne porezne gubitke za prijenos od 12.944 tisuća kuna.

Ispravci računovodstvenih pogrešaka te ispravljeni financijski izvještaji za prethodnu godinu nisu imali utjecaja na izračun porezne osnovice razdoblja za koje je izmijenjeno financijsko izvješće (2014. i 2015.)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

11. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Porez na dobit knjižen izravno u glavnici

	2016.	2015.
Revalorizacijske pričuve ulaganja raspoloživa za prodaju	493	378
Odgođena porezna imovina	493	378
Revalorizacijske pričuve po procjeni nekretnina, postrojenja i opreme	(175)	(207)
Revalorizacijske pričuve ulaganja raspoloživa za prodaju	(178)	(147)
Revalorizacijske pričuve po vrednovanju zemljišta za investicijske nekretnine	(38)	(42)
Odgođena porezna obveza	(391)	(396)
Neto odgođena porezna (obveza) / imovina	102	(18)

12. ZARADA PO DIONICI

Osnovna i razrijeđena zarada po dionici izračunata je na temelju sljedećih podataka:

	2016.	2015. prepravljeno
Dobit za izračunavanje osnovne i razrijeđene zarade po dionici (dobit tekuće godine)	19.760	13.426
Ukupan broj redovnih dionica	658.564	658.564
Trezorske dionice	(3.140)	(3.140)
Broj dionica	655.424	655.424
Osnovna i razrijeđena zarada po dionici (u kunama i lipama)	30,15	20,48

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljišta	Zgrade	Biološka imovina (trajni nasadi)	Postrojenja i oprema	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna ili procijenjena vrijednost:						
Na dan 1. siječnja 2015. godine (prepravljeno)	64.249	490.179	51.083	490.937	11.942	1.108.390
Povećanja	-	446	2.433	4.584	32.421	39.884
Prodaja ovisnog društva	-	-	-	(2.020)	-	(2.020)
Prijenos	-	7.914	-	26.445	(34.359)	-
Rashod, prodaja	-	-	-	(8.563)	-	(8.563)
Tečajne razlike	-	(20)	-	(3)	-	(23)
Na dan 31. prosinca 2015. godine (prepravljeno)	64.249	498.519	53.516	511.380	10.004	1.137.668
Povećanja	-	500	2.235	4.117	22.485	29.337
Prijenos	-	8.497	-	8.671	(17.168)	-
Rashod, prodaja	-	-	-	(14.586)	-	(14.586)
Tečajne razlike	-	(55)	-	(5)	-	(60)
Na dan 31. prosinca 2016. godine	64.249	507.461	55.751	509.577	15.321	1.152.359
Ispravak vrijednosti:						
Na dan 1. siječnja 2015. godine (prepravljeno)	-	316.880	2.789	313.963	-	633.632
Trošak amortizacije za godinu	-	8.826	1.277	38.869	-	48.972
Rashod, prodaja	-	-	-	(6.737)	-	(6.737)
Prodaja ovisnog društva	-	-	-	(1.814)	-	(1.814)
Tečajne razlike	-	(3)	-	(3)	-	(6)
Na dan 31. prosinca 2015. godine (prepravljeno)	-	325.703	4.066	344.278	-	674.047
Trošak amortizacije za godinu	-	9.518	1.606	42.276	-	53.400
Rashod, prodaja	-	-	-	(13.831)	-	(13.831)
Tečajne razlike	-	(6)	-	(5)	-	(11)
Na dan 31. prosinca 2016. godine	-	335.215	5.672	372.718	-	713.605
Neto knjigovodstvena vrijednost:						
Na dan 31. prosinca 2016. godine	64.249	172.246	50.079	136.859	15.321	438.754
Na dan 31. prosinca 2015. godine (prepravljeno)	64.249	172.816	49.450	167.102	10.004	463.261
Na dan 1. siječnja 2015. godine (prepravljeno)	64.249	173.299	48.294	176.974	11.942	474.758

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

13. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

Kao osiguranje vraćanja kreditnih obveza Grupe založene su nekretnine u vrijednosti od 184.562 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine: 157.283 tisuća kuna).

Grupa posjeduje imovinu uzetu na financijski najam čija je sadašnja vrijednost na 31. prosinca 2016. iznosila 19.325 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine: 14.059 tisuća kuna).

Državne potpore primljene za biološku imovinu na dan 31. prosinca 2016. godine iznose 570 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine: 570 tisuća kuna).

14. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Software	Imovina u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Na dan 1. siječnja 2015. godine (prepravljeno)	4.992	866	5.858
Povećanja	215	-	215
Na dan 31. prosinca 2015. godine (prepravljeno)	5.207	866	6.073
Povećanja	126	-	126
Na dan 31. prosinca 2016. godine	5.333	866	6.199
Ispravak vrijednosti			
Na dan 1. siječnja 2015. godine (prepravljeno)	3.754	866	4.620
Trošak amortizacije za godinu	486	-	486
Na dan 31. prosinca 2015. godine (prepravljeno)	4.240	866	5.106
Trošak amortizacije za godinu	524	-	524
Na dan 31. prosinca 2016. godine	4.764	866	5.630
Neto knjigovodstvena vrijednost			
Na dan 31. prosinca 2016. godine	569	-	569
Na dan 31. prosinca 2015. godine (prepravljeno)	967	-	967
Na dan 1. siječnja 2015. godine (prepravljeno)	1.237	-	1.237

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

15. DUGOTRAJNA IMOVINA NAMIJENJENA PRODAJI

	31.12.2016.	31.12.2015.
Stanovi	2.591	2.591
Stambena zgrada	1.555	1.555
Ostale nekretnine	4.792	4.792
	8.938	8.938

Grupa je poduzela investiciju izgradnje stambene zgradu u Osijeku. Grupa ima namjeru prodati ove nekretnine zbog čega ih je klasificirala kao nekretnine namijenjene prodaji.

Prilikom reklasifikacije nekretnina nije iskazan gubitak zbog smanjene vrijednosti jer uprava Grupe smatra, na temelju procjene najnovijih cijena sličnih nekretnina na sličnim lokacijama, da je fer vrijednost nekretnina umanjena za troškove prodaje viša od njihove knjigovodstvene vrijednosti.

16. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Grupa je tijekom 2010. godine stekla 44,16% udjela u društvu Brodomerkur d.o.o., Široki Brijeg. Vrijednost ulaganja na dan stjecanja iznosi 27.395 tisuća kuna.

Grupa je 19. studenog 2015. godine povećala ulaganje u društvo Brodomerkur d.o.o. Široki Brijeg u iznosu od 36.249 tisuća HRK (4.763 tisuća EUR), čime je steklo poslovni udjel od 21,90% i steklo uvjete da se ovo ulaganje kvalificira kao ulaganje u pridruženo društvo.

	2016.	2015.
Vrijednost ulaganja na dan stjecanja	63.644	63.644
Ukupna dobit pridruženog društva	3.371	1.488
Udjel Grupe u pridruženom društvu	21,90%	21,90%
Udjel Grupe u dobiti pridruženog društva	738	54
Vrijednost ulaganja na 31. prosinaca	66.115	65.376

Naziv pridruženog društva	Osnovna djelatnost	Mjesto osnutka i sjedište poslovanja	Udjel Grupe u vlasništvu i glasačkim pravima	
			31.12.2016.	31.12.2015.
Brodomerkur d.o.o., Široki Brijeg	Veleprodaja i maloprodaja robe široke potrošnje	Bosna i Hercegovina	21,90%	21,90%

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU

	31.12.2016.	31.12.2015.
Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	1.164	1.095
Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	689	1.117
Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini	1.092	2.959
Dionice koje se vode po trošku	122	190
	3.067	5.361

17.1. Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi

Dionica	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	Fer vrijednost
Zvečevo prehrambena industrija d.d., Požega	156	(128)	28
HTP Korčula d.d. Korčula	147	(147)	-
PBZ d.d., Zagreb	147	989	1.136
	450	714	1.164

Grupa dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi vrednuje sukladno tržišnoj cijeni utvrđenoj od strane Središnje depozitarne agencije koja predstavlja prosječnu cijenu trgovanja na dan vrednovanja.

17.2. Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi

Dionica	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	Fer vrijednost
Elektroprivreda, Mostar (JPEMR)	4.209	(4.209)	-
Bosnalijek d.d., Sarajevo (BSNLR)	1.898	(1.898)	-
RMU Kamengrad d.d., Sanski most (RMUKR)	726	(425)	301
Energoinvest – T A T d.d., Sarajevo (ETATRK1)	290	(206)	84
JP Elektroprivreda BIH d.d., Sarajevo (JPESR)	582	(349)	233
Hidrogradnja d.d., Sarajevo (HDGSR)	86	(77)	9
Energopetrol d.d., Sarajevo (ENPSR)	82	(20)	62
Fabrika duhana Sarajevo (FDSSR)	27	(27)	-
	7.900	(7.211)	689

Grupa poslove trgovanja sa dionicama na Sarajevskoj burzi obavlja preko Addiko bank d.d., Sarajevo. Fer vrijednost dionica na Sarajevskoj burzi utvrđena je na osnovu prosječne cijene trgovanja na datum vrednovanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

17.3. Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini

Fondovi	Trošak	Nerealizirani (gubitak) / dobit	Fer vrijednost
IF Crobih fond d.d., Mostar (CRBFRK1)	2.462	(1.545)	917
IF Prof-Plus d.d., Sarajevo (PRPFRK2)	681	(681)	-
IF MI-GROUP d.d., Sarajevo (MIGFRK2)	679	(635)	44
IF Fortuna fond d.d., Bihać (FRTFRK1)	596	(465)	131
	4.418	(3.326)	1.092

Grupa poslove trgovanja sa udjelima u investicijskim fondovima registriranim u Bosni i Hercegovini obavlja preko Addiko bank d.d., Sarajevo. Fer vrijednost udjela u investicijskim fondovima utvrđena je na osnovu vrijednosti neto imovine Fonda na dan vrednovanja.

17.4. Dionice koje se vode po trošku

Dionice	Trošak	Umanjenje vrijednosti	Fer vrijednost
Komercijalna banka Zagreb d.d., Zagreb	1.525	(1.525)	-
Šibenka d.d., Šibenik	1.421	(1.421)	-
Slobodna Zona d.o.o., Osijek	100	-	100
Pevec d.d., Bjelovar	68	(68)	-
Željezara Sisak d.d., Sisak	53	(53)	-
Eko Ozra d.o.o., Zagreb	22	-	22
	3.189	(3.067)	122

Grupa dionice koje ne kotiraju na burzi vrednuje po trošku sa obzirom da nije u mogućnosti utvrditi njihovu fer vrijednost. Grupa je u prijašnjim godinama napravila umanjeње vrijednosti dionica te iznos umanjeња priznala kao trošak u računu dobiti i gubitka.

17.5. Revalorizacijske rezerve

	31.12.2016.	31.12.2015.
Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	(705)	(516)
Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	890	2.077
Investicijski fondovi registrirani u Bosni i Hercegovini	1.252	1.192
	1.437	2.753

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

17. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU (NASTAVAK)

17.5. Revalorizacijske rezerve (nastavak)

Dionice	Dionice koje kotiraju na Zagrebačkoj burzi	Dionice koje kotiraju na Sarajevskoj burzi	Investicijski fondovi u BiH	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	(135)	4.896	1.334	6.095
Vrednovanje	(43)	(116)	177	18
Porezi	9	23	(35)	(3)
<i>Povećanje/(smanjenje) rezervi</i>	<i>(381)</i>	<i>(2.819)</i>	<i>(142)</i>	<i>(3.342)</i>
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	(516)	2.077	1.192	2.753
Vrednovanje	(257)	(19)	(719)	(995)
Porezi	32	1	140	173
<i>Povećanje/(smanjenje) rezervi</i>	<i>(189)</i>	<i>(1.187)</i>	<i>60</i>	<i>(1.316)</i>
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	(705)	890	1.252	1.437

18. OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA

	31.12.2016.	31.12.2015.
Dani krediti	<u>77</u>	<u>357</u>
	<u>77</u>	<u>357</u>

Dani krediti sastoje se od nove pozajmice koju je Grupa odobrila jednom djelatniku i pozajmice odobrene društvu Mepas d.o.o., Zadar. Dospjeće pozajmice djelatniku je 1. listopada 2017. godine s fiksnom kamatom od 3% godišnje.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

19. ZALIHE

	31.12.2016.	31.12.2015. prepravljeno	01.01.2015. prepravljeno
Zalihe sirovina i materijala i rezervnih dijelova	60.669	62.034	50.217
Gotovi proizvodi	58.943	65.288	66.545
Nedovršena proizvodnja	5.439	2.735	8.096
Predujmovi za zalihe	30	-	77
Roba	1.468	1.706	5.855
	126.549	131.763	130.790

20. DANI ZAJMOVI

	31.12.2016.	31.12.2015.
Eksedra d.o.o., Donja Bistra	-	18.528
Grafotehna d.o.o., Zagreb	17.025	16.551
Tehno d.o.o., Zadar	16.983	16.509
Brodomekur d.d., Split	22.627	15.280
Vizija gradnja d.o.o, Rijeka	2.528	2.455
Mepas d.o.o., Zadar	-	101
	59.163	69.424

Grupa je s navedenim partnerima zaključila Ugovor o pozajmici s rokom dospjeća od 1 godine, uz kamatnu stopu od 4%, s povezanim društvom Brodomekur d.d. Split uz kamatnu stopu od 5,14% do 31. prosinca 2016. Za 2017. godinu ugovori su prolongirani uz usklađenje kamatne stope od 4,97%. Osiguranje potraživanja su bianco mjenice i zadužnice.

Grupa je tijekom 2016. godine potraživanja po danom zajmu društvu Eksedra d.o.o., Donja Bistra, ugovorom o cesiji prenijelo na društvo Mepas d.o.o. Široki Brijeg, Bosna i Hercegovina.

Dane pozajmice odnose se na projekte vezane uz nekretnine čija se realizacija očekuje u narednom razdoblju. Ukoliko se prodaja nekretnina ne realizira, kao osiguranje povrata pozajmice Grupa će uzeti hipoteku na predmetne nekretnine.

Partner	Iznos kredita (u tisućama kuna)	Datum ugovora	Kamatna stopa (%)	Datum dospjeća
Grafotehna d.o.o., Zagreb	11.850	18.10.2006.	4%	30.09.2017.
Tehno d.o.o., Zadar	11.850	18.10.2006.	4%	30.09.2017.
Vizija Gradnja d.o.o., Rijeka	4.521	31.08.2009.	4%	31.03.2017.
Brodomekur d.d., Split	12.000	09.03.2015.	4,97%	30.09.2017.
Brodomekur d.d., Split	2.615	15.05.2015.	4,97%	30.09.2017.
Brodomekur d.d., Split	2.000	02.08.2016.	4,97%	30.09.2017.
Brodomekur d.d., Split	2.500	28.09.2016.	4,97%	31.03.2017.
Brodomekur d.d., Split	2.000	24.10.2016.	4,97%	30.04.2017.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

21. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA

	31.12.2016.	31.12.2015.
Početno stanje	21.591	23.082
Fer vrednovanje	-	(1.193)
Porezi	-	(298)
Realizacija	<u>(21.591)</u>	<u>-</u>
Fer vrijednost ulaganja	<u>-</u>	<u>21.591</u>

Grupa je tokom 2016. godine realizirala prodaju udjela u investicijskom fondu Nexus FGS te je ostvarila dobit u iznosu od 2.151 tisuća kuna.

22. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31.12.2016.	31.12.2015. prepravljeno	01.01.2015. prepravljeno
Kupci u zemlji	170.092	155.371	159.807
Kupci u inozemstvu	63.878	66.796	47.061
Potraživanja od povezanih društava	46.696	38.597	54.612
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	<u>(22.844)</u>	<u>(23.369)</u>	<u>(29.811)</u>
	<u>257.822</u>	<u>237.395</u>	<u>231.669</u>

Kretanje ispravka potraživanja od kupaca:

	2016.	31.12.2015. prepravljeno	01.01.2015. prepravljeno
Stanje 1. siječnja	23.369	26.989	25.394
Vrijednosno usklađenje kupaca	30	923	5.321
Naplaćena otpisana potraživanja	(90)	(17)	(32)
Otpis (isknjiženje)	<u>(465)</u>	<u>(4.526)</u>	<u>(872)</u>
	<u>22.844</u>	<u>23.369</u>	<u>29.811</u>

U toku godine Grupa je napravila direktan otpis potraživanja od kupaca u iznosu od 1.049 tisuća kuna (2015.: 706 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

22. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (NASTAVAK)

Analiza starosne strukture dospjelih potraživanja od kupaca kod kojih nije obavljen ispravak vrijednosti na dan 31. prosinca 2016. godine:

	31.12.2016.	31.12.2015. prepravljeno
Nedospjelo potraživanje	200.364	181.666
Dospjelo potraživanje:		
0 – 90 dana	50.792	46.820
91 – 180 dana	3.623	1.550
181 – 365 dana	671	1.824
preko 365 dana	2.372	5.535
	257.822	237.395

Kod utvrđivanja mogućnosti povrata nekog potraživanja, Grupa razmatra eventualne promjene kreditne sposobnosti dužnika. Grupa je provela test na umanjenje vrijednosti svih potraživanja od kupaca, te je procijenilo da su potraživanja od kupaca na dan 31. prosinca 2016. godine iskazana u razredu starijih od 365 dana naplativa.

23. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31.12.2016.	31.12.2015. prepravljeno	01.01.2015. prepravljeno
Potraživanja za pretporez u računima poslije obračuna	1.832	1.938	1.412
Dani predujmovi	1.696	1.674	2.382
Potraživanja za povratne naknade	1.303	1.303	1.303
Potraživanja od države i drugih institucija	370	2.910	1.252
Potraživanja od zaposlenih	346	330	342
Potraživanja za povrat PDV	-	647	2.710
Ostala potraživanja	478	37	18
Ispravak potraživanja za povratne naknade i predujmove	(2.730)	(2.730)	(2.730)
	3.295	6.109	6.689

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

25. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

	31.12.2016.	31.12.2015. prepravljeno	01.01.2015. prepravljeno
Aktivna vremenska razgraničenja	4.804	3.133	872
Obračunati nedospjeli prihodi	3.946	2.629	2.501
Obračunati prihodi prema povezanim stranama	233	214	77
Trošarine	-	13	-
Ostalo	-	747	796
	8.983	6.736	4.246

26. NOVAC U BANCI I U BLAGAJNI

	31.12.2016.	31.12.2015. prepravljeno
Žiro-račun	11.296	9.472
Devizni račun	2.815	867
Akreditiv	1.705	-
Blagajna	56	83
	15.872	10.422

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

27. TEMELJNI KAPITAL

Sukladno upisu u registar Trgovačkog suda u Osijeku, temeljni kapital društva Saponia d.d., Osijek na dan izvještavanja iznosi 244.169 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine: 217.569 tisuća kuna). Temeljni kapital je podijeljen na 658.564 dionice bez nominalne vrijednosti.

Odlukom Skupštine od 03. lipnja 2016. godine temeljni kapital društva povećava se bez izdavanja novih dionica u visini 26.600 tisuća kuna kao reinvestirana dobit.

Vlasnička struktura Grupe prikazana je kako slijedi:

	% učešća u vlasništvu	31.12.2016.	% učešća u vlasništvu	31.12.2015.
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	87,30%	213.160	87,30%	189.938
CERP	0,28%	683	0,28%	609
Trezorske dionice	0,48%	1.172	0,48%	1.044
Mali dioničari	11,94%	29.154	11,94%	25.978
	100,00%	244.169	100,00%	217.569

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

28. PRIČUVE

	Zakonske rezerve	Revalorizacijske pričuve ulaganja raspoloživa za prodaju	Ostale pričuve	Revalorizacijske pričuve po nekretninama, postrojenjima i opremi	Ostale rezerve	Ukupno
Stanje 31. prosinca 2014. godine	7.832	(3.494)	170	3.004	153.462	160.974
Neto povećanje revalorizacije rezervi	-	2.149	-	-	-	2.149
Raspored dobiti 2015. godine	1.083	-	-	-	574	1.657
Stanje 31. prosinca 2015. godine	8.915	(1.345)	170	3.004	154.036	164.780
Neto smanjenje revalorizacije rezervi	-	(514)	-	(28)	-	(542)
Likvidacija ovisnog društva	(5)	6	-	-	-	1
Raspored dobiti 2016. godine	1.401	-	-	-	17	1.418
Stanje 31. prosinca 2016. godine	10.311	(1.853)	170	2.976	154.053	165.657

Revalorizacijske rezerve po osnovi ulaganja raspoloživih za prodaju predstavljaju razliku između fer vrijednosti i troška nabave.

Zakonske rezerve predstavljaju 5% od vrijednosti neto dobitka koje Grupa mora izdvajati sukladno zakonskoj regulativi.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

29. DUGOROČNI KREDITI I ZAJMOVI

	2016.	2015.
Hrvatska banka za obnovu i razvoj	112.500	124.478
HETA Asset Resolution (Hypo AA Inter. AG), Klagenfurt	67.402	74.410
Raiffeisen Bank Austria d.d. Zagreb	52.262	54.093
Mepas d.o.o. Široki Brijeg	36.232	83.960
Addiko bank d.d., Zagreb	31.030	30.228
Podravska banka d.d., Koprivnica	25.116	25.270
Zagrebačka banka d.d., Zagreb	24.811	35.312
Kreditna banka dd Zagreb	15.677	10.961
Erste banka d.d., Zagreb	13.396	13.553
Partner banka d.d., Zagreb	6.400	2.243
OTP banka Hrvatska d.d., Zadar	3.168	-
Privredna banka d.d. Zagreb	1.140	3.800
Agrokor koncern, Zagreb	2.328	6.773
Sber banka d.d., Zagreb	-	2.660
Faktoring	-	6.388
Ostali krediti	-	44
	<u>391.462</u>	<u>474.173</u>
Kreditni dospijevaju na naplatu kako slijedi:		
Na zahtjev ili u roku od godine dana	139.184	158.477
Od druge do uključivo petu godinu	142.227	231.798
Nakon pet godina	110.051	83.898
	<u>391.462</u>	<u>474.173</u>
Manje: iznosi koji dospijevaju na naplatu u roku od 12 mjeseci (iskazani u okviru kratkoročnih obveza)	<u>(139.184)</u>	<u>(158.477)</u>
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci	<u>252.278</u>	<u>315.696</u>

Dugoročni krediti banaka navedenih u tablici odobreni za pripremu izvoza i uvoza, restrukturiranje i trajna obrtna sredstva odobreni su uz kamatne stope od 2,00% do 5,95% godišnje. Krediti su osigurani hipotekama na nekretninama Grupe, mjenicama i zadužnicama (vidi bilješku 13).

Kratkoročni krediti za obrtna sredstva sklopljeni su Addiko Bank d.d. Zagreb, Erste&Steirmarkische bank d.d. Zagreb, Podravska bankda d.d. Koprivnica i Raiffeisen Bank Austria d.d. Zagreb uz kamatnu stopu 3,50% – 5,90%. Krediti su osigurani mjenicama, zadužnicama i hipotekama.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

30. OBVEZE ZA FINANCIJSKI NAJAM

	31.12.2016.	31.12.2015.
Obveze za financijski najam:		
- s dospeljećem u roku od godine dana	5.547	4.972
- od druge do uključivo pete godine	<u>14.461</u>	<u>10.749</u>
Ukupno obveze za financijski najam	<u>20.008</u>	<u>15.721</u>
Manje: iznosi koji dospijevaju na naplatu u roku od 12 mjeseci (iskazani u okviru kratkotrajnih obveza)	<u>(5.547)</u>	<u>(4.972)</u>
Iznosi koji dospijevaju na naplatu nakon 12 mjeseci	<u>14.461</u>	<u>10.749</u>

Grupa je sklopila ugovore o financijskom najmu sa Hypo Alpe-Adria Leasing d.d., Zagreb, OTP Leasing d.d., Zagreb i Raiffeisen Leasing d.o.o., Zagreb. Ugovori o financijskom najmu odnose se na financijski najam vozila i strojeva čija je sadašnja vrijednost na 31. prosinac 2016. godine iznosila 19.325 tisuća kuna (2015.: 7.259 tisuća kuna). Kamatna stopa na ugovore o financijskom najmu kreće se od 2,75% do 4,75%.

31. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31.12.2016.	31.12.2015.
Dobavljači u zemlji	71.516	69.929
Dobavljači u inozemstvu	101.122	126.344
Obveze prema povezanim društvima	<u>40.140</u>	<u>2.940</u>
	<u>212.778</u>	<u>199.213</u>

Prosječno razdoblje plaćanja obaveza prema dobavljačima je 69 dana (2015.: 79 dana). Od ukupnog salda obaveza prema dobavljačima na kraju godine 7.005 tisuća kuna, odnosno 3% odnosi se na najvećeg dobavljača Društva – Reederei-Agentur&Handels-Agentur GmbH, Beč (2015.: Evonik Nutrition&Care GmbH, Essen u iznosu od 7.604 tisuća kuna, odnosno 4%).

32. OSTALE OBVEZE

	31.12.2016.	31.12.2015.
Ostale obveze prema državi	11.301	8.424
Obveze prema zaposlenima	7.709	7.035
Rezerviranje troškova i odgođeni prihodi	3.521	2.384
Rezerviranja za neiskorištene dane godišnjeg odmora	2.507	2.773
Obveze za kamate i ostale naknade	2.378	2.627
Obveze za PET ambalažu	1.259	855
Obveze za kamate prema povezanim društvima	414	683
Obveze za primljene predujmove	813	3.619
Ostale kratkoročne obveze	<u>198</u>	<u>233</u>
	<u>32.606</u>	<u>28.633</u>

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Pregled transakcija sa vlasnikom i društvima koja imaju istog vlasnika:

	Potraživanja		Obveze	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Brodmerkur d.d., Split	47.193	21	20	373
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	20.100	37.450	46.820	72.657
Koestlin d.d., Bjelovar	1.421	363	41.901	4.799
Mepas d.o.o Zadar	638	662	1.632	1.929
	69.352	38.496	90.373	79.758

	Prihodi		Rashodi	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Mepas d.o.o., Široki Brijeg	162.360	164.942	27.607	15.176
Koestlin d.d., Bjelovar	4.541	2.666	1.543	1.489
Mepas d.o.o Zadar	3.638	4.914	18.654	19.378
Brodmerkur d.d., Split	895	1.031	683	471
Brodmerkur d.o.o., Široki Brijeg	-	-	5	-
	171.434	173.553	48.492	36.514

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA

a. Upravljanje rizikom kapitala

Odnos neto duga i kapitala

Primarni cilj Grupe u upravljanju kapitalom, kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala, je osiguranje zdravih kapitalnih pokazatelja u svrhu podrške svim poslovnim aktivnostima te maksimiziranja vrijednosti svih dioničara.

Grupa analizira strukturu kapitala kvartalno. Promatra se cijena kapitala i rizici vezani uz kapital, te se interno određuje maksimalni koeficijent financiranja. Koeficijent financiranja Grupe se određuje omjerom neto duga i glavnice. Dug je definiran kao obveza za dugoročne i kratkoročne kredite. Glavnica uključuje kapital, zadržanu dobit i sve pričuve.

	2016.	2015. prepravljeno
Dug (dugoročni i kratkoročni krediti)	411.470	489.894
Novac i novčani ekvivalenti	(15.872)	(10.422)
Neto dug	395.598	479.472
Glavnica	338.440	316.408
Omjer duga i glavnice	117%	152%

b. Kategorije financijskih instrumenata

	2016.	2015. prepravljeno
Financijska imovina		
Novac i novčani ekvivalenti	15.872	10.422
Dani zajmovi	59.163	69.424
Depoziti	-	21.591
Vrijednosni papiri	3.067	5.361
Potraživanja od kupaca	257.822	237.395
Ostala potraživanja	1.093	2.043
	337.017	346.236
Financijske obveze		
Obveze po kreditima	391.462	474.173
Obveze po najmovima	20.008	15.721
Obveze prema dobavljačima	212.778	199.213
Ostale obveze	20.046	19.354
	644.294	708.461

c. Upravljanje financijskim rizikom

Grupa je izložena međunarodnom tržištu i djelomično se financira putem kredita denominiranih u stranoj valuti. Najvažniji rizici uključuju tržišne rizike (promjena valutnog tečaja i kamatnih stopa), kreditni rizik i rizik likvidnosti. Grupa nije koristila derivativne (izvedene) instrumente za upravljanje rizicima.

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

d. Upravljanje cjenovnim rizikom

Grupa najvećim dijelom sirovine za proizvodnju nabavlja u inozemstvu. Najveće tržište na kojem Grupa prodaje svoje proizvode je tržište Republike Hrvatske. Uprava Grupe na temelju tržišnih cijena određuje cijene svojih proizvoda.

Grupa je izložena rizicima promjene cijena glavnice koji proizlaze iz vlasničkih udjela. Vlasnički udjeli se drže iz strateškog razloga, a ne radi trgovanja.

e. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze, što bi rezultiralo rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je usvojila politiku poslovanja isključivo s kreditno sposobnim stranama i pribavljanja dostatnih instrumenata osiguranja kako bi ublažila rizik financijskog gubitka zbog neplaćanja. Grupa na osnovu dostupnih informacija procjenjuje kreditnu sposobnost svih svojih kupaca. Grupa kontinuirano prati svoju izloženost prema stranama s kojima posluje, kao i njihovu kreditnu sposobnost, a ukupnu vrijednost zaključenih transakcija raspoređuje na prihvaćene klijente. Kreditnom izloženosti se upravlja redovitom analizama kako bi se na vrijeme identificirali rizici u poslovanju s pojedinim klijentima.

Potraživanja od kupaca se odnose na veliki broj kupaca. Kreditna analiza se provodi na temelju financijskog stanja dužnika i drugih dostupnih informacija. Grupa upravlja nivoom rizika utvrđujući limite izloženosti kreditnom riziku prema jednom dužniku ili grupi dužnika. Kako postoji značajna koncentracija kreditne izloženosti, Grupa smatra da postoji izloženost ovom riziku. Od ukupnog stanja potraživanja od kupaca na kraju godine najveća su potraživanja od tri kupca od kojih je svaki član veće grupe. Ukupna potraživanja svih kupaca iz spomenutih grupa iznose 54,5% u odnosu na ukupno stanje potraživanja. Osim navedenih, nema drugih kupaca koji bi pojedinačno sačinjavali 10% ukupnog stanja potraživanja na dan izvještaja.

Ugovorom o poslovnoj suradnji koji je sklopljen s društvom Konzum d.d., ugovorena je zastupljenost u opskrbi maloprodajne i veleprodajne mreže Konzuma proizvodima iz asortimana Grupe. Grupa očekuje da će u budućnosti najviše biti izložena Konzumu d.d. kao najvećem pojedinačnom kupcu, a time i potencijalnom riziku promjene komercijalnih odnosa nakon isteka ugovora. Trenutna izloženost prema Konzumu kao najvećem pojedinačnom kupcu iznosi 13% ukupnog stanja potraživanja dok trenutna izloženost prema Agrokor Grupi iznosi 15% ukupnog stanja potraživanja na dan izvještaja. Od ukupno ostvarenog prihoda u 2016. godini, 116.497 tisuća kuna ostvareno je transakcijama s društvima iz Agrokor Grupe.

Grupa u sklopu poslovanja sklapa ugovore o faktoringu i/ili ugovore o eskontu mjenice s faktoring društvima. Rizik naplate potraživanja od glavnih dužnika u konačnici snosi Grupa. Na datum izvještaja Grupa ima potencijalne obveze temeljem regresnog prava iz faktoring poslova u iznosu od 103.500 tisuća kuna. Od navedenih 103.500 tisuća kuna, do dana izdavanja konsolidiranih financijskih izvještaja iskupljeno je 50.800 tisuća kuna.

Kreditni rizik po likvidnim sredstvima i izvedenim financijskim instrumentima je ograničen, budući da je riječ o bankama koje imaju visoke kreditne rejtinge.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

f. Rizik promjene deviznih tečajeva

Službena valuta Grupe je kuna, no određene transakcije obavljaju se u stranim valutama koje se preračunavaju u kune primjenom važećeg tečaja na kraju izvještajnog razdoblja. Nastale tečajne razlike terete rashode poslovanja ili se knjiže u korist računa dobitka i gubitka, ali ne utječu na tijek novca.

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza Grupe u stranoj valuti na izvještajni datum.

	Imovina		Obveze	
	2016.	2015.	2016.	2015.
EUR	12.258	14.977	39.360	52.090
USD	-	-	18	425
GBP	-	-	763	1
HRK	92.644	114.355	302.825	400.684

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku promjene tečaja kune u odnosu na EUR zbog činjenice da se veliki dio sirovina nabavlja na stranom tržištu u navedenoj valuti, kao i da se primljeni krediti vežu uz EUR.

U idućoj tablici analiziran je neto učinak povećanje tečaja za 10%. Analiza obuhvaća ostvorene monetarne stavke imovine i obaveza u stranoj valuti i njihovo preračunavanje na kraju razdoblja temeljem postotne promjene valutnih tečajeva. U slučaju smanjenja tečaja za gore navedeni postotak, utjecaj na račun dobiti i gubitka bio bi jednak i suprotan.

	2016.	2015.
Utjecaj povećanja tečaja od 10%		
Imovina	9.267	11.436
Obveze	(31.918)	(40.068)
Neto učinak na račun dobiti i gubitka	(22.651)	(28.632)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

g. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na financijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promjenjivi tijekom razdoblja.

Financijska imovina koja potencijalno može dovesti Grupa u kreditni rizik su dugoročni krediti, gotovina i potraživanja od kupaca. Dugoročni krediti su primljeni od banaka u zemlji. Grupa svoju gotovinu drži u Addiko Bank d.d., Zagreb i drugim bankama u Hrvatskoj. Potraživanja od kupaca najvećim dijelom se odnose na potraživanja u zemlji. Ostalih značajnijih koncentracija kreditnog rizika Grupa nema.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza kreditnog rizika temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na kraju izvještajnog razdoblja. Izrađena uz pretpostavku da je iznos iskazanih obveza i potraživanja na kraju izvještajnog razdoblja vrijedio tijekom cijele godine.

U tablici su prikazane promjene odnosno neto učinak kada bi došlo do promjene kamatnih stopa za 50 baznih poena, uz pretpostavku nepromijenjenih ostalih varijabli.

		Kamata uvećana za 50 b.p	Razlika	Kamata umanjena za 50 b.p	Razlika
31. prosinca 2016. godine					
Krediti	12.535	13.496	961	11.574	(961)
Pozajmice	3.679	3.697	18	3.661	(18)
Neto učinak			979		(979)

		Kamata uvećana za 50 b.p	Razlika	Kamata umanjena za 50 b.p	Razlika
31. prosinca 2015. godine					
Krediti	13.212	14.028	816	12.396	(816)
Pozajmice	3.004	3.019	15	2.989	(15)
Neto učinak			831		(831)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

h. Upravljanje rizikom likvidnosti

Uprava Grupe značajnu pažnju posvećuje upravljanju rizikom likvidnosti, s ciljem upravljanja kratkoročnim i dugoročnim zahtjevima financiranja i likvidnost. Upravljanje rizikom likvidnosti zahtjeva određene rezerve i kreditne linije, neprekidno uspoređujući planirani i ostvareni tijekom novca uz praćenje dospjeća potraživanja i obveza.

Analiza rizika likvidnosti

U tablici su prikazana dospjeća ugovornih obveza i potraživanja iskazanih u izvještaju o financijskom položaju na kraju izvještajnog razdoblja. Analiza je izrađena na temelju diskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama, odnosno nediskontiranih novčanih priljeva po financijskoj imovini na datum dospjeća. Tablice prikazuju novčane tokove po glavnici.

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godne	Od 1 do 5 godina	Ukupno
31. prosinca 2016. godine						
Obveze prema dobavljačima (beskamatne)	-	152.923	18.606	41.249	-	212.778
Ostale obveze (beskamatne)	-	20.046	-	-	-	20.046
Obveze po kreditima	3,69%	3.107	19.677	110.643	258.035	391.462
Obveza temeljem najma	3,84%	264	528	4.756	14.460	20.008
		176.340	38.811	156.648	272.495	644.294
31. prosinca 2015. godine						
Obveze prema dobavljačima (beskamatne)	-	166.365	21.535	11.043	270	199.213
Ostale obveze (beskamatne)	-	19.354	-	-	-	19.354
Obveze po kreditima	5,54%	6.739	42.728	109.010	315.696	474.173
Obveza temeljem najma	3,84%	-	-	4.972	10.749	15.721
		192.458	64.263	125.025	326.715	708.461

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

33. UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

h. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godne	Od 1 do 5 godina	Ukupno
31. prosinca 2016. godine						
Potraživanja od kupaca (beskamatna)	-	200.458	40.237	10.975	6.152	257.822
Ostala potraživanja (beskamatna)	-	1.093	-	3.067	-	4.160
Potraživanja po zajmovima	4,66%	-	-	59.163	-	59.163
Novac i novčani ekvivalenti	-	15.872	-	-	-	15.872
		217.423	40.237	73.205	6.152	337.017
31. prosinca 2015. godine						
Potraživanja od kupaca (beskamatna)	-	225.068	4.595	2.255	5.477	237.395
Ostala potraživanja (beskamatna)	-	7.404	-	-	21.591	28.995
Potraživanja po zajmovima	5,17%	-	-	69.424	-	69.424
Novac i novčani ekvivalenti	-	10.422	-	-	-	10.422
		242.894	4.595	71.679	27.068	346.236

i. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijskog instrumenta je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima na datum mjerenja. Fer vrijednost financijskog instrumenta je ona koja je objavljena na tržištu vrijednosnica ili dobivena metodom diskontiranog tijeka novca. Na dan 31. prosinca 2016. godine iskazani iznosi novca, kratkoročnih depozita, potraživanja, kratkoročnih obveza, ukalkuliranih troškova, kratkoročnih pozajmica, odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ovih sredstava i obveza.

UPRAVLJANJE RIZICIMA (NASTAVAK)

j. Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju

U idućoj tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti primjetljivih pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze;
2. razina dostupnih primjetljivih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na izravno promatranje imovine ili obveza, tj. njihovih cijena ili su dobiveni neizravno, tj. izvedeni iz cijena;
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na primjetljivim tržišnim podacima (neprimjetljivi ulazni podaci).

				2016.
	1.razina	2.razina	3.razina	Ukupno
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				
Ulaganja raspoloživa za prodaju	2.945	-	122	3.067
				2015.
	1.razina	2.razina	3.razina	Ukupno
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				
Ulaganja raspoloživa za prodaju	26.762	-	190	26.952

34. POTENCIJALNE OBVEZE

Naknade za odlazak u mirovinu i ostale naknade zaposlenicima

Grupa nema nikakav poseban model mirovinskog osiguranja za svoje zaposlene ili upravu. Sukladno tome, nisu unijeta nikakva rezerviranja za te troškove.

Za zaposlenike u Republici Hrvatskoj, plaćaju se zakonski doprinosi za mirovinsko osiguranje. Ti doprinosi čine osnovu za mirovine koje Hrvatski mirovinski fond isplaćuje hrvatskim zaposlenicima nakon njihova odlaska u mirovinu.

Pravni postupci u tijeku

Grupa evidentira troškove pravnih postupaka u tijeku temeljem isplata po sudskim rješenjima. Grupa nema iskazane obveze temeljem pravnih postupaka u tijeku jer Uprava procjenjuje da ne postoji vjerojatnost značajnijih budućih troškova po ovoj osnovi koji bi teretili troškove.

35. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Dana 10. travnja 2017. godine, Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu otvoren je postupak izvanredne uprave nad koncernom Agrokor kao i svim njegovim ovisnim i povezanim Društvima.

U trenutku odobravanja financijskih izvještaja proces je tek započet te su potencijalni efekti (ako ih bude) neizvjesni. Izloženost prema kocernu Agrokor prikazna je u bilješci 33. e).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2016. godine

(Svi iznosi izraženi su u tisućama kuna)

36. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijske izvještaje usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 22. svibnja 2017. godine.

Potpisano za i u ime Uprave dana 22. svibnja 2017. godine:

Damir Skender

Predsjednik Uprave

Mirko Grbešić

Član Uprave

Milenko Erkapić

Član Uprave

Dajana Mrčela

Članica Uprave

Marija Grgić Bukovac

Direktorica Financija i kontrolinga

Prilog 1.

Razdoblje izvještavanja:

01.01.2016.

do

31.12.2016.

Godišnji finansijski izvještaj poduzetnika GFI-POD

Matični broj (MB): 03012476

Matični broj subjekta (MBS): 030002225

Osobni identifikacijski broj (OIB): 37879152548

Tvrta izdavatelj: SAPONIA kemijska, prehrambna i farmaceutska industrija d.d.

Poštanski broj i mjesto: 31000

OSIJEK

Ulica i kućni broj: MATIJE GUPCA 2

Adresa e-pošte: saponia@saponia.hr

Internet adresa: www.saponia.hr

Šifra i naziv općine/grad: 312 OSIJEK

Šifra i naziv županije: 14 OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA

Broj zaposlenih: 1.363

(krajem godine)

Konsolidirani izvještaj: DA

Šifra NKD-a: 2041

Tvrte subjekata konsolidacije (prema MSFI):

Sjedište:

MB:

MERCOS DOO	OSIJEK	28423138222
MARASKA DD	ZADAR	07602786563
KANDIT DOO	OSIJEK	71007296189
DALMATIEN BETEILUNGSGS GmbH	KLAGENFURT	
SAPONIA COMMERCE DOO	BEOGRAD	

Knjigovodstveni servis:

Osoba za kontakt: RAJHL GORDANA

(unosi se samo prezime i ime osobe za kontakt)

Telefon: 031 513 613

Telefaks: 031 513 637

Adresa e-pošte: gordana.rajhl@saponia.hr

Prezime i ime: SKENDER DAMIR

(osoba ovlaštene za zastupanje)

Dokumentacija za objavu:

1. Revidirani godišnji finansijski izvještaji s revizorskim izvješćem s revizorskim izvješćem
2. Izvještaj posloводства
3. Izjava osoba odgovornih za sastavljanje godišnjeg izvještaja, u PDF formatu
4. Odluka nadležnog tijela (prijedlog) o utvrđivanju godišnjih finansijskih izvještaja
5. Odluka o prijedlogu raspodjele dobiti ili pokriću gubitka

(potpis osobe ovlaštene za zastupanje)

BILANCA
stanje na dan 31.12.2016.

Obveznik: SAPONIA d.d. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL	001		
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (003+010+020+029+033)	002	550.725.552	521.146.232
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (004 do 009)	003	966.547	568.805
1. Izdaci za razvoj	004	0	0
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005	776.862	384.501
3. Goodwill	006	0	0
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007	0	0
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008	0	0
6. Ostala nematerijalna imovina	009	189.685	184.304
II. MATERIJALNA IMOVINA (011 do 019)	010	478.664.436	451.216.581
1. Zemljište	011	64.248.663	64.248.663
2. Građevinski objekti	012	173.380.032	172.245.675
3. Postrojenja i oprema	013	150.154.265	125.382.332
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014	16.382.613	11.474.961
5. Biološka imovina	015	49.450.915	50.079.796
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016	6.105.301	3.525.332
7. Materijalna imovina u pripremi	017	10.004.099	15.321.274
8. Ostala materijalna imovina	018	13	13
9. Ulaganje u nekretnine	019	8.938.535	8.938.535
III. DUGOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (021 do 028)	020	71.094.569	69.259.092
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	021	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	022	130.000	30.000
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	023	65.376.240	66.114.523
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	024	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	025	5.360.976	3.067.183
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	026	227.353	47.386
7. Ostala dugotrajna financijska imovina	027	0	0
8. Ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	028	0	0
IV. POTRAŽIVANJA (030 do 032)	029	0	0
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	030	0	0
2. Potraživanja po osnovi prodaje na kredit	031	0	0
3. Ostala potraživanja	032	0	0
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	033	0	101.754
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (035+043+050+058)	034	476.704.337	465.162.009
I. ZALIHE (036 do 042)	035	131.763.521	126.548.939
1. Sirovine i materijal	036	62.034.278	60.668.752
2. Proizvodnja u tijeku	037	5.403.918	5.438.532
3. Gotovi proizvodi	038	62.618.790	58.943.414
4. Trgovačka roba	039	1.678.365	1.467.632
5. Predujmovi za zalihe	040	28.170	30.609
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	041	0	0
7. Biološka imovina	042	0	0
II. POTRAŽIVANJA (044 do 049)	043	243.504.000	261.116.110
1. Potraživanja od povezanih poduzetnika	044	38.496.100	46.695.986
2. Potraživanja od kupaca	045	198.898.998	211.124.715
3. Potraživanja od sudjelujućih poduzetnika	046	0	0
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	047	330.999	345.844
5. Potraživanja od države i drugih institucija	048	3.557.085	370.633
6. Ostala potraživanja	049	2.220.818	2.578.932
III. KRATKOTRAJNA FINACIJSKA IMOVINA (051 do 057)	050	91.015.248	61.625.486
1. Udjeli (dionice) kod povezanih poduzetnika	051	0	0
2. Dani zajmovi povezanim poduzetnicima	052	15.381.011	22.626.461
3. Sudjelujući interesi (udjeli)	053	0	0
4. Zajmovi dani poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	054	0	0
5. Ulaganja u vrijednosne papire	055	0	2.462.500
6. Dani zajmovi, depoziti i slično	056	54.043.074	36.536.525
7. Ostala financijska imovina	057	21.591.163	0
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	058	10.421.568	15.871.474
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	059	6.736.371	8.985.457
E) UKUPNO AKTIVA (001+002+034+059)	060	1.034.166.260	995.293.698
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	061		

BILANCA
stanje na dan 31.12.2016.

Obveznik: SAPONIA d.d. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina (neto)	Tekuća godina (neto)
1	2	3	4
PASIVA			
A) KAPITAL I REZERVE (063+064+065+071+072+075+078)	062	316.406.946	338.438.346
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	063	217.569.200	244.169.200
II. KAPITALNE REZERVE	064	215.962	215.962
III. REZERVE IZ DOBITI (066+067-068+069+070)	065	159.301.504	161.745.712
1. Zakonske rezerve	066	8.914.726	10.311.184
2. Rezerve za vlastite dionice	067	545.380	545.380
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	068	545.380	545.380
4. Statutarne rezerve	069	0	0
5. Ostale rezerve	070	150.386.778	151.434.528
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	071	1.828.611	1.291.507
V. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENESENI GUBITAK (073-074)	072	-77.871.282	-92.462.691
1. Zadržana dobit	073		47.436
2. Preneseni gubitak	074	77.871.282	92.510.127
VI. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (076-077)	075	13.426.548	19.759.822
1. Dobit poslovne godine	076	13.426.548	19.759.822
2. Gubitak poslovne godine	077	0	0
VII. MANJINSKI INTERES	078	1.936.403	3.718.834
B) REZERVIRANJA (080 do 082)	079	0	0
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	080	0	0
2. Rezerviranja za porezne obveze	081	0	0
3. Druga rezerviranja	082	0	0
C) DUGOROČNE OBVEZE (084 do 092)	083	326.463.237	266.739.256
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	084	80.482.594	33.232.461
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	085	0	0
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	086	245.962.253	233.506.795
4. Obveze za predujmove	087	0	0
5. Obveze prema dobavljačima	088	0	0
6. Obveze po vrijednosnim papirima	089	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	090	0	0
8. Ostale dugoročne obveze	091	0	0
9. Odgođena porezna obveza	092	18.390	0
D) KRATKOROČNE OBVEZE (094 do 105)	093	386.139.079	381.581.418
1. Obveze prema povezanim poduzetnicima	094	7.101.238	43.553.275
2. Obveze za zajmove, depozite i slično	095	6.817.393	2.327.500
3. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	096	152.470.637	139.403.273
4. Obveze za predujmove	097	3.619.358	813.461
5. Obveze prema dobavljačima	098	196.273.102	172.637.772
6. Obveze po vrijednosnim papirima	099	0	0
7. Obveze prema poduzetnicima u kojima postoje sudjelujući interesi	100	0	0
8. Obveze prema zaposlenicima	101	7.034.621	7.709.362
9. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	102	9.277.773	12.561.081
10. Obveze s osnove udjela u rezultatu	103	0	0
11. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	104	0	0
12. Ostale kratkoročne obveze	105	3.544.957	2.575.694
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	106	5.156.998	8.534.678
F) UKUPNO – PASIVA (062+079+083+093+106)	107	1.034.166.260	995.293.698
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	108		
DODATAK BILANCI (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
A) KAPITAL I REZERVE			
1. Pripisano imateljima kapitala matice	109	314.470.543	334.719.512
2. Pripisano manjinskom interesu	110	1.936.403	3.718.834

Napomena 1.: Dodatak bilanci popunjavaju poduzetnici koji sastavljaju konsolidirane godišnje financijske izvještaje.

RAČUN DOBITI I GUBITKA
u razdoblju 01.01.2016. do 31.12.2016.

Obveznik: SAPONIA d.d. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
I. POSLOVNI PRIHODI (112+113)	111	1.107.619.231	1.130.537.693
1. Prihodi od prodaje	112	1.098.596.916	1.117.532.057
2. Ostali poslovni prihodi	113	9.022.315	13.005.636
II. POSLOVNI RASHODI (115+116+120+124+125+126+129+130)	114	1.076.369.020	1.094.427.666
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	115	783.083	3.362.028
2. Materijalni troškovi (117 do 119)	116	866.860.946	883.090.806
a) Troškovi sirovina i materijala	117	562.745.600	565.249.223
b) Troškovi prodane robe	118	6.705.553	6.062.275
c) Ostali vanjski troškovi	119	297.409.793	311.779.308
3. Troškovi osoblja (121 do 123)	120	106.649.987	110.260.873
a) Neto plaće i nadnice	121	67.866.667	70.203.944
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	122	23.129.967	24.137.944
c) Doprinosi na plaće	123	15.653.353	15.918.985
4. Amortizacija	124	49.458.489	53.923.908
5. Ostali troškovi	125	38.849.905	38.001.767
6. Vrijednosno usklađivanje (127+128)	126	8.944.177	2.184.383
a) dugotrajne imovine (osim financijske imovine)	127	0	0
b) kratkotrajne imovine (osim financijske imovine)	128	8.944.177	2.184.383
7. Rezerviranja	129	0	0
8. Ostali poslovni rashodi	130	4.822.433	3.603.901
III. FINANIJSKI PRIHODI (132 do 136)	131	9.486.634	14.575.680
1. Kamate, tečajne razlike, dividende i slični prihodi iz odnosa s	132	1.552.573	1.260.533
2. Kamate, tečajne razlike, dividende, slični prihodi iz odnosa s	133	6.009.773	10.204.054
3. Dio prihoda od pridruženih poduzetnika i sudjelujućih interesa	134	54.321	738.283
4. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	135	0	0
5. Ostali financijski prihodi	136	1.869.967	2.372.810
IV. FINANIJSKI RASHODI (138 do 141)	137	27.835.435	23.870.164
1. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi s povezanim poduzetnicima	138	1.032.358	1.148.801
2. Kamate, tečajne razlike i drugi rashodi iz odnosa s nepovezanim	139	22.838.720	20.356.565
3. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	140	0	0
4. Ostali financijski rashodi	141	3.964.357	2.364.798
V. UDIO U DOBITI OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	142	0	0
VI. UDIO U GUBITKU OD PRIDRUŽENIH PODUZETNIKA	143	0	0
VII. IZVANREDNI - OSTALI PRIHODI	144	0	0
VIII. IZVANREDNI - OSTALI RASHODI	145	0	0
IX. UKUPNI PRIHODI (111+131+142 + 144)	146	1.117.105.865	1.145.113.373
X. UKUPNI RASHODI (114+137+143 + 145)	147	1.104.204.455	1.118.297.830
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (146-147)	148	12.901.410	26.815.543
1. Dobit prije oporezivanja (146-147)	149	12.901.410	26.815.543
2. Gubitak prije oporezivanja (147-146)	150	0	0
XII. POREZ NA DOBIT	151	383.164	5.271.719
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (148-151)	152	12.518.246	21.543.824
1. Dobit razdoblja (149-151)	153	12.518.246	21.543.824
2. Gubitak razdoblja (151-148)	154	0	0
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
XIV. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	155	13.426.548	19.759.822
2. Pripisana manjinskom interesu	156	-908.302	1.784.002
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSFI-a)			
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (= 152)	157	12.518.246	21.543.824
II. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA (159 do 165)	158	2.067.038	432.784
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	159	-618.621	1.030.736
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i	160	0	0
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske	161	2.685.659	-597.952
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka	162	0	0
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	163	0	0
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku pridruženih poduzetnika	164	0	0
7. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	165	0	0
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT RAZDOBLJA	166	537.132	-54.793
IV. NETO OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK	167	1.529.906	487.577
V. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (157+167)	168	14.048.152	22.031.401
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)			
VI. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
1. Pripisana imateljima kapitala matice	169	14.956.454	20.247.399
2. Pripisana manjinskom interesu	170	-908.302	1.784.002

IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TIJEKU - Indirektna metoda
u razdoblju 01.01.2016. do 31.12.2016.

Obveznik: SAPONIA d.d. OSIJEK			
Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
NOVČANI TIJEK OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1. Dobit prije poreza	001	12.901.410	26.815.543
2. Amortizacija	002	49.458.489	53.923.908
3. Povećanje kratkoročnih obveza	003	13.043.930	7.252.108
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	004		
5. Smanjenje zaliha	005	1.809.469	5.214.582
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	006		
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (001 do 006)	007	77.213.298	93.206.141
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	008	0	
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja	009	9.590.836	19.861.196
3. Povećanje zaliha	010		
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	011	4.994.122	0
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti (008 do 011)	012	14.584.958	19.861.196
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	013	62.628.340	73.344.945
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH	014	0	0
NOVČANI TIJEK OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	015	1.390.892	365.662
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata	016	0	
3. Novčani primici od kamata	017	2.087.049	7.050.714
4. Novčani primici od dividendi	018	0	25.928
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	019	32.580.557	37.304.486
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (015 do 019)	020	36.058.498	44.746.790
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021	45.484.244	26.883.322
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	022	0	
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	023	57.192.939	10.050.783
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (021 do 023)	024	102.677.183	36.934.105
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	025	0	7.812.685
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH	026	66.618.685	0
NOVČANI TIJEK OD FINANIJSKIH AKTIVNOSTI			
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	027	0	0
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	028	156.070.106	117.625.816
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	029	0	0
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (027 do 029)	030	156.070.106	117.625.816
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	031	143.604.354	187.264.167
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	032	0	0
3. Novčani izdaci za financijski najam	033	4.894.998	6.069.373
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	034	0	0
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	035	0	0
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (031 do 035)	036	148.499.352	193.333.540
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANIJSKIH	037	7.570.754	0
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINANIJSKIH	038	0	75.707.724
Ukupno povećanje novčanog tijeka (013 – 014 + 025 – 026 + 037 – 038)	039	3.580.409	5.449.906
Ukupno smanjenje novčanog tijeka (014 – 013 + 026 – 025 + 038 – 037)	040	0	0
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	041	6.841.159	10.421.568
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata	042	3.580.409	5.449.906
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	043		
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	044	10.421.568	15.871.474

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA
za razdoblje od 01.01.2016 do 31.12.2016

Naziv pozicije	AOP oznaka	Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4
1. Upisani kapital	001	217.569.200	244.169.200
2. Kapitalne rezerve	002	215.962	215.962
3. Rezerve iz dobiti	003	159.920.090	160.715.026
4. Zadržana dobit ili preneseni gubitak	004	-77.871.282	-92.462.691
5. Dobit ili gubitak tekuće godine	005	13.426.548	19.759.822
6. Revalorizacija dugotrajne materijalne imovine	006	2.751.491	2.727.831
7. Revalorizacija nematerijalne imovine	007		
8. Revalorizacija financijske imovine raspoložive za prodaju	008	-922.880	-1.436.324
9. Ostala revalorizacija	009		
10. Ukupno kapital i rezerve (AOP 001 do 009)	010	315.089.129	333.688.826
11. Tečajne razlike s naslova neto ulaganja u inozemno poslovanje	011	-618.586	1.030.686
12. Tekući i odgođeni porezi (dio)	012		
13. Zaštita novčanog tijeka	013		
14. Promjene računovodstvenih politika	014		
15. Ispravak značajnih pogrešaka prethodnog razdoblja	015		
16. Ostale promjene kapitala	016		
17. Ukupno povećanje ili smanjenje kapitala (AOP 011 do 016)	017	-618.586	1.030.686
17 a. Pripisano imateljima kapitala matice	018	314.470.543	334.719.512
17 b. Pripisano manjinskom interesu	019	1.936.403	3.718.834

Stavke koje umanjuju kapital upisuju se s negativnim predznakom

Podaci pod AOP oznakama 001 do 009 upisuju se kao stanje na datum bilance